PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 55 (7549)

TRST, petek, 6. marca 1970

POSEBNE SLOVESNOSTI V MOSKVI, WASHINGTONU IN LONDONU

Včeraj stopil v veljavo sporazum proti širjenju jedrskega orožja

S položitvijo listin o ratifikaciji Jugoslavije, ZDA, Sovjetske zveze, Malezije, in Jamajke, je že 45 držav ratificiralo sporazum - Pomembne izjave Kosigina, Nixona in Wilsona

MOSKVA, 5. — Sporazum proti širjenju jedrskega orožja je danes stopil v veljavo. Število ratifikacij pogodbe se je namreč povišalo na 45 (od skupnih 97 podpisnic) in je s tem bil presežen kvorum za mednarodno uveljavitev pogodbe. Instrumenti ratifikacije, listine s sklepi posameznih parlamentov, so bili danes hkrati deponirani v Moskvi in Washingtonu. V Moskvi je bila slovesnost v dvorcu sprejemov na Leninskih gričih, katere so se udeležili najvišji predstavniki sovjetske vlade s Kosiginom na čelu. Formalno so bile deponirane listine o ratifikaciji Jugoslavije, ZDA, Sovjetske zveze, Malezije in Jamajke.

Podobna slovesnost je bila danes tudi na zunanjem ministrstvu v Washingtonu, katere se je udeležil predsednik Nixon. Na slovesnosti so bili tudi predstavniki vseh 97 držav podpisnic sporazuma. Tudi tu so formalno deponirali listine o ratifikaciji ZDA, Sovjetske zveze in ostalih omenjenih držav.

Tudi v Londonu je bila enaka slovesnost.

V svojem nagovoru prisotnim je Kosigin omenil nekaj političnih problemov v zvezi z vstopom v veljavo tega mednarodnega sporazuma. Tako je, na primer, naslovil poziv dvema državama, ki nista podpisali sporazuma (Francija in Kitajska), naj ga kljub temu spoštujeta. Potrdil je nato obvezo njegove vlade, da bo sporočala državam podpisnicam, ki nimajo lastnih jedrskih bomb, izsledke raziskav o mirni uporabi jedrskega razstreliva (kopanje kanalov v pučavah, itd.). Nadalje je Kosigin omenil, da je treba že sedaj načeti vprašanje o mednarodnem nadzorstvu nad izvajanjem sporazuma proti širjenju jedrskega orožja, kar predstavlja v bistvu širšo politično interpretacijo sporazuma samega kot instrumenta mednarodnega «atomskega premirja».

Kosigin je nato spregovoril o bližnjih pogajanjih za omejevanje strateškega oboroževanja, za katere so predhodna pogajanja v Helsinkih pozimi letos dala dobre rezultate in se bodo nadaljevala na Dunaju v drugi polovici aprila. Priznal je, da se SZ vestno pripravlja na razgovore, ker upa, da se bo razblinilo ozračje nezaupanja, ki vlada zadnje čase med ZDA in SZ. Američani se namreč boje, ker bi Sovjetska zveza z načrtom o vzpostavitvi raketnega sistema SS 9 in SS 11, podvojila svoj raketni arzenal, po nekaterih računih pa bi ga utegnila do 1975 tudi popetoriti. Z druge strani pa sovjetskim vojaškim krogom ne gre po volji ameriški načrt «Safeguard», ki predvideva potrojitev arzenala protiraketnega oboroževanja.

V tem okviru je jasno, da bi bilo omejevanje takega strateškega oboroževanja nujno dopolnilo k sporazumu proti širjenju jedrskega orožja.

Kar zadeva Kosiginov namig na države, ki sporazuma proti širjenju jedrskega orožja niso podpisale, menijo nekateri komentatorji, da je v njem tiho vabilo Kitajcem, naj se sporazumu pridružijo, če želijo priti do kakšga dialoga na tem področju.

Glede drugega namiga pa, ki zadeva miroljubno uporabo jedrskega razstreliva, gre v prvi vrsti za načrt o gradnji podzemskih jedrskih min, ki bi omogočale dvig velikih količin zemlje in kamenja in bi služile za kopanje kanalov, zajezitev rek, bonifikacijo zemlje in morja itd.

Poleg ameriških in drugih diplomatov so se svečanosti udeležili tudi sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko ter sovjetski obrambni minister Grečko.

Potem ko je Nixon podpisal zadevno listino, je poudaril, «da je pogodba izredno važna etapa na poti k zmanjšanju nevarnosti jedrske vojne». Druga važna etapa, je nadaljeval Nixon, «bo sporazum, ki ga bomo dosegli ob zaključku dvostranskih pogajanj s Sovjetsko zvezo za omejitev jedrskega oboroževanja». Ta pogajanja se bodo začela 15. aprila na Dunaju.

Nixon je nato omenil še «tretjo važno etapo», ki jo predstavljajo napori za zmanjšanje politične napetosti v mednarodni skupnosti. Potem ko je poudaril, da so ZDA na poti iz obdobja konfrontacije v obdobje pogajanj, je predsednik ZDA dejal, «da predstavlja podpis in ratifikacija ZDA sporazuma proti širjenju jedrskega orožja simbol nadaljevanja ameriške zunanje politike v iskanju miru na svetu».

Tudi v Lancaster House v Londonu je bila danes svečanost ratifikacije pogodbe proti širjenju jedrskega orožja ob prisotnosti diplomatskih predstavnikov sedemdeset ih držav. Predsednik britanske vlade Wilson je posebno poudaril dolžnost spoštovati pogodbo, ki jo imajo «jedrske države» pred tistimi državami, ki ne razpolagajo z jedrskim orožjem in ki so se s pogodbo obvezale, da ne bodo z njim razpolagale niti v prihodnosti. Wilson je izrazil prepričanje, da bodo to upoštevali ameriški in sovjetski pogajalci na razgovorih, ki jih bodo imeli prihodnji mesec na Dunaju za omejitev strateškega orožja.

Sovjetski veleposlanik v Londonu Smirnovski je poudaril prizadevanja svoje vlade za osvoboditev človeštva pred pretečo nevarnostjo atomske vojne ter trdil, da je obveza, ki jo vsebuje danes ratificirana pogodba, ena od najvažnejših določb mednarodnega prava. Nato je spregovoril še ameriški diplomatski predstavnik Annenberg, ki je dejal, da bo pogodba okrepila varnost vseh držav ter omogočila širšo uporabo jedrske energije v miroljubne namene.

Od petih jedrskih velesil, samo tri (ZDA, SZ in Velika Britanija) so do sedaj ratificirale ta sporazum. Francija in Kitajska se nista hoteli pridružiti. Poleg tega pa je treba še poudariti, da so nekatere države, ki so potencialno v stanju, da gradijo jedrsko orožje, že podpisale sporazum, ga pa še niso ratificirale. Druge države pa so sklenile začasno odložiti podpis sporazuma. Med prvimi so na primer Zahodna Nemčija, Japonska, Švica, Avstralija, Italija, Belgija in Nizozemska. Med drugimi pa imamo Indijo, Pakistan, Izrael, Južno Afriko, Brazilijo in Argentino. Ta izredno važen mednarodni sporazum, ki med drugim prepoveduje jedrskim državam, da dobavljajo jedrsko orožje drugim državam, nejedrskim državam pa, da gradijo ali si nabavijo drugje tovrstno orožje, je stopil v veljavo trinajst let po prvih predlogih za sklenitev sporazuma. Pri tem je treba pripomniti, da je bila leta 1957 med pobudnicami sporazuma tudi Francija, ki pa je zapustila pogajanja, potem ko je prišel na oblast de Gaulle. Pogajanja so dejansko trajala enajst let, in sicer do 1968, ko je prišlo do podpisa dokončne formulacije sporazuma med ZDA, SZ in Veliko Britanijo.

Kljub temu pa je treba poudariti, da z današnjim vstopom v veljavo sporazuma proti širjenju jedrskega orožja še ni zajamčena varnost na svetu pred tem strašnim orožjem. Mnogo je še držav, ki niso pristale na sporazum in so si pridržale pravico, da svobodno in brez nadzorstva gradijo jedrsko orožje.

Med temi državami omenjajo v Washingtonu Izrael, ki noče podpisati sporazuma, da bi še naprej izvajal psihološki pritisk na arabski svet.

Razburkana seja komisije za nadzorstvo nad RAI-TV

RIM, 5. — Današnji sestanek parlamentarne komisije za nadzorstvo nad radiotelevizijskimi oddajami je bila izredno razburkana. Številni člani komisije, ki zastopajo opozicijske stranke, so v znamenje protesta zapustili sejo pred njenim zaključkom. Nova seja bo prihodnji četrtek.

Kot je znano, ima komisija nalogo, da ugotovi «objektivnost» oddaje «TV-7» o italijanskem kazenskem zakoniku, ki jo je pripravil časnikar Sergio Zavoli. Bivši predsednik RAI-TV prof. Aldo Sandulli, ki je pred kratkim dal ostavko, je poslal danes članom komisije dokumentacijo, ki naj bi dokazovala neobjektivnost oddaje, ter prvotno registracijo oddaje. Pri skrčenju oddaje od prvotnih 120 minut na 40 minut, kolikor je oddaja v resnici trajala, naj bi Zavoli, po mnenju prof. Sandullija, spremenil smisel nekaterih izjav, ki so jih dale intrevjuvane osebnosti.

V komisiji se je vžgala živahna razprava o tem, če mora komisija preučiti poslano dokumentacijo. Demokrščanski predstavnik Arnaud je trdil, da o profesionalnem početju nekega časnikarja lahko sodijo samo predstavniki RAI-TV, ki so za to določeni, medtem ko parlamentarna komisija mora izreči samo sodbo o oddaji kot taki. Predstavniki desnice so temu stališču oporekali ter zahtevali odložitev seje. Komunistični predstavnik Pajetta pa je trdil, da je pismo prof. Sandullija samo manever, ki naj bi onemogočil komisiji, da izreče svojo sodbo o oddaji.

Seja je postala še bolj razburkana, ko predsednik komisije senator Dosi (KD) ni hotel dati na glasovanje resolucije predstavnika PSIUP Naldinija, po kateri naj bi komisija začela preučevati vzroke krize v radiotelevizijski ustanovi ter uvedla preiskavo o načinu delovanja ustanove. Predstavniki KPI, PSIUP in neodvisne levice so zaradi tega iz protesta zapustili sejo. Kot rečeno, bo nova seja komisije prihodnji četrtek.

ZAKLJUČEN OBISK ZAHODNONEMŠKEGA MINISTRA V SFRJ

Schiller poročal Titu in Ribičiču o novi «vzhodni politiki» bonske vlade

Razgovor Tepavac - Kiprianu - Tiskovna konferenca Dragoljuba Vujice

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 5. — V Beogradu so se končali razgovori med zahodnonemškim ministrom za gospodarstvo dr. Schillerjem in članom zveznega izvršnega sveta Tomom Granfilom ter njunimi sodelavci, ki so se nanašali na medsebojni razvoj gospodarskih odnosov in na možnosti nadaljnjega napredka. V razgovorih so posebno obravnavali blagovno izmenjavo, liberalizacijo, industrijsko kooperacijo, investicije, kreditno - finančna in plačilno bilančna vprašanja ter turizem. V razgovorih, kot se je ugotovilo v skupnem sporočilu, je prišla do izraza skupna ocena, da je bil zadnja leta med obema državama dosežen pomemben napredek in da obstajajo ugodni pogoji za nadaljnjo poglobitev gospodarskih odnosov med obema državama. V zvezi s tem so bili doseženi tudi konkretni dogovori.

Ministra Schillerja je danes dopoldne sprejel predsednik republike maršal Tito in se zadržal z njim, kot je Schiller povedal na tiskovni konferenci, okrog 70 minut v prijateljskem razgovoru.

Zahodnonemškega ministra za gospodarstvo je sprejel tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič. V daljšem razgovoru sta Ribičič in Schiller poudarila pomen tega obiska za nadaljnji napredek dvostranskih odnosov. Ugotovila sta, da ima obisk člana ožjega kabineta Brandtove vlade širši pomen, gledano z aspekta razvoja v Evropi v sedanjem trenutku. Kot je znano, je Jugoslavija podprla «vzhodno politiko» nove bonske vlade, ki je po njenem mnenju važen dogodek v iskanju poti za evropsko varnost. Schiller je, kot smo zvedeli, izjavil Ribičiču, da je bonska vlada zelo hvaležna jugoslovanski vladi za podporo tej politiki. Schiller je pri tem objasnil nekatere nove aspekte vzhodne politike bonske vlade, medtem ko je Ribičič seznanil zahodnonemškega ministra za gospodarstvo z jugoslovansko koncepcijo o Evropi, ki temelji na sporazumu sodelovanja med vsemi državami proti zapiranju v grupacije.

Minister Schiller je nocoj na tiskovni konferenci v hotelu «Jugoslavija» pred odhodom iz Beograda obvestil časnikarje, da bo Zahodna Nemčija liberalizirala uvoz za nad 200 pozicij jugoslovanskega blaga in občutno povečala kontingente za uvoz ostalega blaga, ki ne bo liberaliziran, kar bo po ocenah Zahodne Nemčije omogočilo Jugoslaviji, da poveča svoj uvoz v Zahodno Nemčijo za nad 50 milijonov nemških mark letno. Schiller je izrazil prepričanje, da bo v doglednem času z ustrezno pozornostjo proučeno tudi vprašanje plačanja odškodnine Jugoslaviji za žrtve nacifašizma.

Na koncu svoje konference je Schiller z zadovoljstvom ugotovil, da je med razgovorom s predsednikom Titom in z Mitjem Ribičičem zapazil, da imata iste simpatije za miroljubno vzhodno politiko bonske vlade. Schiller je dejal, da spada njegov obisk v SFRJ v okvir celotne miroljubne politike vlade kanclerja Brandta.

Dr. Schiller je posebno poudaril, da je v tej vzhodni politiki nemške vlade odsotna vsaka uporaba sile, da ta politika stremi za popuščanjem napetosti in da je usmerjena na vse vzhodne države brez razlike.

Na začetku svoje tiskovne konference je zahodnonemški minister za gospodarstvo izjavil, da so razgovori s predsednikom Titom in drugimi jugoslovanskimi državniki potekali «v duhu prijateljstva in v znaku miroljubnih odnosov med narodi Evrope». V razgovoru s predsednikom Titom, ki je bil zame velik dogodek, je poudaril Schiller, je postalo jasno, da so se odnosi med Jugoslavijo in Zvezno republiko Nemčijo zadnji dve leti ugodno razvijali in da so na obeh straneh neizkoriščene gospodarske možnosti, ki jih bomo uresničili v prihodnjih letih.

Državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac in ciprski zunanji minister Spiro Kiprianu sta v današnjih razgovorih skupno s svojimi sodelavci, v vzdušju medsebojnega razumevanja in prijateljstva pretresla mednarodna vprašanja, posebno delovanje neuvrščenih držav, krizo na Bližnjem vzhodu in tako imenovano ciprsko vprašanje. Razgovori so pokazali popolno enakost pogledov obeh držav tako glede položaja na Bližnjem vzhodu, ki se stalno slabša, kakor tudi vojne v Vietnamu in dejavnosti neuvrščenih. Jugoslavija in Ciper sta kot neuvrščeni državi zelo zainteresirani za razmere na tem področju. Ministra sta poudarila potrebo, da se čimprej uresniči resolucija varnostnega sveta iz leta 1967 in zagotovijo zakonite pravice Palestincem. Pri obravnavi tako imenovanega ciprskega vprašanja je minister Kiprianu izrekel priznanje Jugoslaviji za njeno široko razumevanje in podporo o tem vprašanju. Ministra sta velik del svojega razgovora posvetila delovanju neuvrščenih, posebno pripravam nove konference na vrhu, ki bi se po njunem mišljenju morala sklicati pred jubilejnim zasedanjem generalne skupščine OZN.

Minister Kiprianu, ki je med razgovori povabil Mirka Tepavca na obisk na Ciper, je po razgovorih priredil v hotelu «Jugoslavija» v čast Mirka Tepavca in njegove soproge kosilo, med katerim sta ministra izmenjala zdravici, v katerih sta poudarila pomen politike neuvrščenosti in pomen sodelovanja med obema državama.

Proglasitev republike Rodezije, kakor tudi prejšnja enostavna proglasitev njene «neodvisnosti», je nezakonit akt nezakonitega rasističnega režima, ki ne izbira sredstev, da onemogoči domačemu prebivalstvu uresničenje najosnovnejših pravic za svobodo in neodvisnost, je izjavil na današnji tiskovni konferenci zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve Dragoljub Vujica, ki je tudi opozoril novinarje na nedavno objavljeno skupno sporočilo o jugoslovansko — tanzanskih in jugoslovansko — zambijskih in drugih razgovorih predsednika Tita z afriškimi državami, v katerih je podrobno prikazano stališče Jugoslavije do vprašanja Rodezije in rasističnih režimov na jugu Afrike.

Razširitev vojnih operacij s strani ZDA v Laosu je po besedah Vujice samo nov element zaostritve in resna grožnja za mir na širšem področju jugovzhodne Azije.

Na vprašanje o odnosih med Jugoslavijo in Avstrijo v zvezi s formiranjem nove avstrijske vlade je zastopnik državnega tajništva dejal, da so se odnosi z Avstrijo doslej razvijali zelo dobro in uspešno in izrazil prepričanje, da se bo to sodelovanje tudi v bodoče nadaljevalo in razvijalo. Mi smo z zadovoljstvom sprejeli izjavo, ki jo je o odnosih z Jugoslavijo dal mandatar vlade gospod Kreisky, je izjavil Vujica.

Glede napovedanega obiska državnega tajnika Mirka Tepavca nekaterim azijskim državam je zastopnik državnega tajništva dejal, da se obravnavajo zadnje podrobnosti in da bo o teh obiskih v kratkem objavljeno uradno sporočilo.

B. B.

DRUGI DAN RAZGOVOROV GLEDE VLADE

Moro je imel včeraj posvetovanja s socialističnimi in socialdemokratskimi predstavniki

Nekatera vprašanja so rešili, še vedno pa ostaja v žarišču spora vatikanska nota

RIM, 5. — Nekaj po 11. uri je Moro nadaljeval posvetovanja s predstavniki strank in parlamentarnih skupin. Danes so bila v ospredju posvetovanja s ključnimi skupinami: PSI in PSU.

Socialistična delegacija je zapustila «Dvorano kavalirjev» nekaj po 12.10, na kar je tajnik stranke De Martino izjavil:

Pričeli smo z novim razdobjem razgovorov in lahko predvidevamo, da se bodo razgovori nadaljevali. Poslancu Moru smo obrazložili stališča PSI glede ustanovitve vlade. Pri tem smo podčrtali nekatera vprašanja, glede katerih je že prišlo do sporazuma: o datumu deželnih volitev spomladi, o amnestiji in o nekaterih takojšnjih ukrepih gospodarskega značaja.

De Martino je nadaljeval, da obstajajo tudi nekatera odprta vprašanja glede gospodarske politike in to zlasti glede obvez vlade za zaščito delavskih uspehov v vroči jeseni. Glede tega socialisti posebej poudarjajo pomembnost zvišanja minimalne neobdavčljive kvote za zaposlene, kar zahtevajo sindikati.

V tem okviru razpravljajo tudi o vatikanski noti o ločitvi zakona in v tej zvezi obstajajo vprašanja glede in njenega odnosa do leve opozicije, končno pa gre tudi za vprašanja lokalnih uprav.

De Martino je zaključil svojo izjavo z željo, da pride do sporazuma o vseh navedenih vprašanjih, tako da pride do vlade, ki je nujno potrebna in ki bi lahko odgovarjala demokratičnemu napredku, pri katerem so v prvih vrstah delavci.

Novinarji so tajniku PSI postavili vrsto vprašanj. Vprašali so ga, če se Moro zavzema za formulo štiristranske vlade, ali za enobarvno vlado.

Odgovor: Menim, da Moro izvaja posvetovanja. Vse drugo je prezgodno.

Nato so novinarji vprašali De Martina, če se predvideva sklicanje sestanka izvršnega odbora PSI, na kar je negativno odgovoril.

Takoj zatem je Moro sprejel delegacijo PSIUP, v imenu katere je po razgovoru odgovarjal poslanec Ceravolo, ki je obrazložil že znano stališče te stranke.

Dalj časa je trajal razgovor s predstavniki PSU, o katerem je tajnik Ferri izjavil novinarjem, da so Moru obrazložili svoja stališča in da zagovarjajo ustanovitev štiristranske vlade na osnovi političnega dokumenta, ki izhaja iz razgovorov tajnikov štirih strank. Ta dokument predvideva avtonomijo večine in solidarnost v odnosu do opozicije. Ferri se je tudi glede lokalnih ustanov skliceval na že omenjeni politični sporazum, ki naj ne predvideva mehanične «transformacije formule», temveč naj odgovarja resnim zahtevam centralnega okvira, katerega je treba pretvoriti v stvarnost.

Glede ločitve zakona je Ferri govoril tudi o odnosih z Vatikanom in je dejal, da PSU zagovarja avtonomijo države, temveč se mora ukloniti parlamentu. Naravno pa nihče ne meni, da je treba zaostriti nasprotja.

Novinarji so potem vprašali Ferrija, če je Moro predlagal nekaj novega glede ločitve zakona. Ferri je odgovoril, da ni bilo rečeno nič novega. Orlandi pa je dejal, da je ozračje zelo dobro, toda da obstajajo težave.

Po razgovorih s predstavniki političnih skupin Moro ni hotel ničesar povedati. Omejil se je na splošno izjavo, da je na začetku pogajanj, da se še vedno govori in da gre le za prvi okvirni razgovor.

* * *

(Od našega rimskega dopisnika)

Gosta megla okrog Morovega poskusa. Predstavniki strank so nekaj povedali. Iz izjav socialistov izhaja, da mu bodo pomagali, komunisti pa ne skrivajo ostrega nasprotja proti štiristranski vladi, istočasno pa tudi določene dobrohotnosti do človeka, kot da bi ga hoteli vzpodbuditi k drznim poskusom.

Zagonetka tudi glede naslednjih Morovih korakov: znano je samo, da bo jutri imel dvostranske sestanke v okviru levega centra. Lahko si zamislimo vprašanja, o katerih bo razpravljal, vendar nič točnega. Moro ne govori, saj je težko in nevarno govoriti.

Določeni krogi menijo, da skriva adut, zlasti glede ločitve zakona. Moro za sedaj ne napoveduje skupnih sestankov.

V žarišču je vprašanje ločitve zakona. Včerajšnji članek «Civiltà cattolica» je vzbudilo mnogo komentarjev, saj gre za glasilo jezuitov, in menda to stališče pomeni ultimat Vatikanu.

Če je to točno, pomeni, da so premostili najostrejše vprašanje, ki je preprečilo pogajanja.

MARIO DEZMAN

Angleška banka znižala obrestno mero

LONDON, 5. — Včeraj se je razširila vest, da je Angleška državna banka znižala eskomptno mero za polovico točke in sicer od 8 na 7,5 od sto. Po devalvaciji funta šterlinga pred dvema letoma je zašla angleška ekonomija v hudo krizo, iz katere išče že dalj časa izhod. Med raznimi ukrepi za sanacijo lastnega gospodarstva se že dalj časa išče monetarno ravnovesje funta šterlinga. Sedanje znižanje eskomptne mere je le poizkus, ki ne bo imel nobenih posledic notranjega značaja.

Egiptovski zunanji minister o obnovitvi odnosov z ZDA

Libanon opozoril štiri velesile na izraelske grožnje

KAIRO, 5. — Egiptovski zunanji minister Riad je v parlamentu izjavil, da je Egipt pripravljen obnoviti diplomatske odnose z ZDA, če bo ameriška vlada pritisnila na Izrael, da se takoj umakne iz zasedenega ozemlja. Kot pišejo današnji kairski listi, je Riad poleg tega dejal, da zadnji ameriški predlogi o rešitvi spora na Bližnjem vzhodu «ne morejo predstavljati osnove za pogajanja».

Poleg tega je Riad poudaril, da ZDA še naprej krepijo politično, gospodarsko in vojaško moč Izraela in da ameriški predlogi za rešitev spora ne upoštevajo egiptovske suverenosti. Riad je tudi izjavil, da skušajo sedaj ZDA pritiskati na nekatere prijatelje Egipta, da bi prepričali Egipt, naj sprejme ameriške predloge. Zadnji podoben poskus, je dejal Riad, je napravil Rogers na sestanku s predsednikom Titom v Adis Abebi. Ameriški zunanji minister je, po izjavah Riada, predlagal Titu, naj posreduje za rešitev spora na Bližnjem vzhodu in naj prepriča Egipt, da sprejme ameriške predloge. «Tito — je dejal Riad — je to vlogo zavrnil».

Iz Bejruta poročajo, da je libanonski predsednik preteklo noč sporočil, da so dali palestinskim gverilcem v južnem Libanonu navodila, naj prenehajo s katero koli dejavnostjo na tem področju. Gverilci so to sprejeli po sestanku med njihovimi voditelji in libanonskim notranjim ministrom. Ta se je sestal tudi s sirskim notranjim ministrom, ki je prispel v Bejrut na razgovore v zvezi z vprašanjem palestinskega osvobodilnega boja.

V Bejrutu se je izvedelo, da je sirski minister pristal na začasno prekinitev gverilske dejavnosti proti Izraelu in na umik gverilcev z izraelsko - libanonske meje.

Libanonski zunanji minister pa se je v zvezi z grožnjami Izraela sestal z veleposlaniki Velike Britanije, ZDA, Sovjetske zveze in Francije v Bejrutu. Opozoril jih je na izraelske grožnje proti Libanonu. Po sestanku je libanonski zunanji minister izjavil, «da hoče Izrael s svojo politiko uresničiti ekspanzionistične načrte. «Izrael se poslužuje lažnih argumentov in govori o poslabšanju položaja na libanonski meji, čeprav se je položaj v zadnjih časih dejansko izboljšal. Tudi če bi prišlo do incidentov, bi ti ne mogli na noben način opravičiti izraelskega vojaškega napada na Libanon.» Minister je dodal, da je opozoril štiri veleposlanike, da se bo Libanon odločno branil proti vsakemu napadu ter na odgovornost štirih velesil v primeru napada.

Brežnjev obišče Jugoslavijo?

BEOGRAD, 5. — Italijanska agencija ANSA je danes objavila od svojega beograjskega dopisnika naslednjo vest:

«Generalni tajnik komunistične partije Sovjetske zveze Leonid Brežnjev bo v kratkem obiskal Jugoslavijo, da se sestane z maršalom Titom, predsednikom Zveze komunistov Jugoslavije.

V teh dneh je prišlo v tej zvezi do načelnega sporazuma med obema partnerjema, ki pa se še nista dogovorila o datumu obiska sovjetskega voditelja. Vest izhaja iz političnih krogov jugoslovanske zvezne prestolnice in iz krogov, ki so blizu sovjetskega veleposlaništva. Po vesteh iz navedenih virov lahko pride do obiska že v marcu. Lahko pa tudi poleti, kot to omenjajo jugoslovanski viri, po katerih je treba obisk zelo podrobno pripraviti».

Vest italijanske agencije nadaljuje, da gre za razčiščenje odnosov, ki so kritični med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, da bi ugotovili razloge sporov in da bo prišlo do obiska na željo tajnika sovjetske partije.

V zvezi z navedeno vestjo smo telefonirali našemu beograjskemu dopisniku, ki je zanikal njeno resničnost in ki se je zanimal v poznih večernih urah pri odgovornih političnih in vladnih krogih. Gre za uradno «zanikanje» vesti o napovedih obiska Brežnjeva v Jugoslaviji, pri čemer pa je tudi zanimivo, da je bilo rečeno, da gre že za staro vabilo in torej za nič novega.

Ob povratku iz Amerike je Pompidouja sprejel na letališču predsednik vlade Delmas. Na sliki vidimo nasmejanega predsednika z ženo. Kot smo včeraj poročali, je Pompidou podal na seji vlade zelo optimistično poročilo o svojem obisku v ZDA, čeprav francoski listi niso tega mnenja

TEŽAVNE PRIPRAVE SREČANJA BRANDT-STOPH

Nepričakovan zastoj vzhodnoberlinskih razgovorov

Med stališčema obeh delegacij obstajajo občutna nesoglasja - Mogoče v ponedeljek nadaljevanje razgovorov

BONN, 5. — Razgovori med delegacijama obeh Nemčij, na katerih naj bi pripravili sestanek med Willyjem Brandtom in Willyjem Stophom, so se nepričakovano zataknili. Po včerajšnjih optimističnih Brandtovih izjavah, po katerih naj bi bilo srečanje že pred veliko nočjo, so politični opazovalci pričakovali da bodo na današnjem tretjem srečanju med obema delegacijama v vzhodnem Berlinu dokončno določili datum «vrha» med predsednikom obeh vlad.

Današnji sestanek pa ni rodil pričakovanih sadov. Po povratku zahodnonemške delegacije v Bonn je bilo objavljeno uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da se pripravljalni razgovori niso mogli zaključiti. O nekaterih točkah je bil dosežen sporazum, trdi poročilo, o nekaterih drugih pa še ostaja nesoglasje. Bonska delegacija je vsekakor pripravljena nadaljevati razgovore prihodnji ponedeljek, «če jih bo tudi druga stran želela nadaljevati».

Nepričakovan nastanek težav je po televiziji potrdil bonski vladni glasnik Konrad Ahlers, ki je dejal, da se nobena od dveh strani ni pripravljena odreči svojemu stališču. «Treba bo videti — je dejal Ahlers — če bo mogoče koristno nadaljevati razgovore».

Do zapletljaja je prišlo povsem nepričakovano, saj je samo nekaj ur prej — po sestanku bonske vlade, na katerem je Brandt poročal o poteku pripravljalnih razgovorov — vladni glasnik potrdil namen zveznega kanclerja, da potuje v vzhodni Berlin še pred veliko nočjo. V tej zvezi so že začele krožiti govorice, da bo sestanek Brandt-Stoph 16. marca.

Napovedano uradno Nixonovo poročilo o vojni v Laosu

WASHINGTON, 5. — Glasnik Bele hiše je napovedal, da bo Nixon v prihodnjih dneh objavil uradno sporočilo o položaju v Laosu in o ameriških vojaških operacijah v tej državi. Kot je znano, je «tajna vojna», ki jo vodijo ameriški oddelki v Laosu, v središču ostrih polemik predvsem zaradi zaskrbljenosti, da ne bi Laos pomenil za ZDA «novega Vietnama».

ZARADI NEPRESTANEGA NARAŠČANJA CEN

Ameriško gospodarstvo med inflacijo in recesijo

NEW YORK, 5. — Gospodarstvo v ZDA je v zadnjih časih zašlo v slepo ulico, kjer se je znašlo med nakovalom recesije in kladivom inflacije. V zadnjih letih so cene v deželi zrasle za 5 do 6 odst. na leto. Ta je eden od največjih odstotkov, kar so jih gospodarstveniki zabeležili na svetu sploh.

Ali ZDA res grozi recesija, ki bi utegnila dobiti tiste oblike, ki jih je imela l. 1961, če ne še hujše? V gospodarskih krogih menijo, da taka nevarnost ne obstaja, vendar pa pripominjajo, da je več znakov, ki očitno kažejo, da bi se kaj takega lahko zgodilo v kratkem, če ne bodo sprejeti določeni ukrepi.

Statistike, ki jih objavljajo razne velike monopolistične družbe, odražajo pri tolmačenju stališča zasebnih kapitalističnih interesov. Iz pisanja raznih specializiranih revij je razvidno, da se ameriški kapitalisti boje, da bi prišlo do prehude recesije, čeprav jim ni pogodu niti inflacija. To morajo začasno sprejemati, ali bolje povedano, jo celo kreniti, ker si samo na tak način lahko zagotovijo rastoče dobičke. Istočasno pa morajo seveda sprejemati tudi rastoče zahteve delavskega razreda, ki upravičeno zahteva, da se mu pri povečanem narodnem dohodku odmeri večji delež.

Tako se spirala inflacije odvija v nedogled ter povzroča neenehen porast cen. Kot je v navadi pri kapitalističnih gospodarstvenikih, se skuša razbiti ta spirala s politiko, ki bi zajezila investicije za ustvarjanje novih delovnih mest, pometla z nerentabilnimi podjetji, povzročila rahlo brezposelnost. Taka politika bi bila seveda v očitnem protislovju s politiko polne zaposlitve, ki je bila značilna za ameriško gospodarstvo po recesiji l. 1961.

Ameriški gospodarski in poslovni krogi si zamišljajo to blažjo recesijo takole: 1. recesija bi spravila ob zaslužek, vsaj začasno, okoli 3 milijone delavcev in delavk; 2. nadalje bi skrčila osebne dohodke zaposlenih za vsaj 3 odst. (znižanje delovnih ur in nadur); 3. nadalje bi skrčila dobičke družb in podjetij za okoli 23 odst., kar bi precej hudo vplivalo na možnosti nadaljnjega razmaha industrijskih dejavnosti; končno bi povzročila precej hudo izgubo pri narodnem dohodku. Pravijo, da je recesija leta 1961, ki je trajala komaj 9 mesecev, povzročila ameriškemu gospodarstvu izgubo za okoli 170 milijard dolarjev.

In vendar so ameriški poslovni krogi pripravljeni, da «žrtvujejo» svoje interese samo, da bi se gospodarsko izmazali iz sedanje zagate. V resnici kapitalistična Amerika na namerava žrtvovati ničesar, temveč skuša le zvaliti breme morebitne recesije na ramena delovnih ljudi.

Ameriški kapitalisti se danes dobro zavedajo, da so minili zlati časi, ko so menili, da državi pritiče le naloga da dela red v družbi in da se ne sme sploh vtikati v gospodarske zadeve. Danes vedo, da je njihov obstoj tesno povezan z določeno načrtno gospodarsko in finančno politiko, ki jo lahko izvaja le država. Zato očitajo sedaj Nixonovi vladi, da sledi prepočasi vsem gospodarskim dogajanjem. Podatki, ki jih posredujejo vladni organi, so precej zastareli (vsaj za dva meseca), tako da se je mogoče prerekati v nedogled, če je že prišlo do recesije, ali ne.

Ameriški kapitalizem zahteva v bistvu, da Nixonova vlada stopi na pot strogega varčevanja, da ne troši denarja za nobeno pobudo, ki bi utegnila imeti tudi socialen pomen, da dopusti, da pride do relativne recesije in seveda brezposelnosti, a da istočasno ne ogroža kapitalističnih dobičkov. Taka politika je seveda odkrito razredna in danes si ne moremo predstavljati, kako bi jo ameriška vlada lahko uresničila.

Na kraju je treba omeniti še neki drug problem, ki se vedno ostreje postavlja v ameriškem gospodarstvu. Strokovnjaki domnevajo, da so ZDA skoraj na kraju s svojimi rezervami izvorov energije. Sem spada v prvi vrsti proizvodnja petroleja. Pravijo, da niti pospešeno izkoriščanje petrolejskih vrelcev v Aljaski ne bodo mogli zadostiti povečani potrošnji. Prevladuje mnenje, da se bodo morale ZDA vedno bolj zatekati k dobavi petroleja z Bližnjega vzhoda. Tu pa se postavlja vprašanje odnosov do arabskih držav. Mnogi ameriški poslovni ljudje, ki delujejo na področju proizvodnje in dobave petroleja bi bili zelo zadovoljni, če bi se spor med Arabci in Izraelci rešil v najkrajšem času, ker bi si ZDA samo na tak način lahko zagotovile primerno preskrbo z gorivom.

V prometni nesreči pri Mont Cenisu mrtva mlada zaročenca

CONDOVE, 5. — Pri prometni nesreči, do katere je prišlo na državni cesti 25 pri Mont Cenisu, sta danes zjutraj izgubila življenje dva mlada zaročenca iz kraja Chianocco. 21-letni Pierino Peirolo in 19-letna Alida Cevrero sta se nameravala poročiti maja meseca in sta se danes odločila, da gresta v Turin nakupovat. Med krajema Condove in Sant'Antonino je bil na desni strani ceste ustavljen tovornjak, ki je prevažal papir. Voznik tovornjaka je čakal, da mu čuvaj odpre ograjna vrata nekega krajevnega podjetja, ko sta zaročenca prispela mimo s svojim avtomobilom, in stransko zadela ob zadnji del tovornjakove prikolice. Zaradi trčenja je vozilo zaročencev zaneslo na drugo stran ceste, ravno v trenutku, ko je prihajal naproti avtobus s turškimi turisti, ki ga je upravljal 35-letni Turhan Tar An iz Istanbula. Zaročenca sta bila pri trčenju na mestu mrtva, v avtobusu pa se ni nihče od 38 turistov poškodoval.

PREPLAH IN ZASKRBLJENOST V POZZUOLIJU

V štirih tednih so se tla dvignila za 15 centimetrov

Župan Gentile upa, da se bo pojav unesel - Ugotavljali bodo premike gmot lave v podzemlju

POZZUOLI (Neapelj), 5. — Izseljevanje prebivalstva iz četrti «Terra», ki je bilo izvedeno na ukaz neapeljske prefekture, je pri kraju. Davi so policijski agenti in karabinjerji skrbeli, da zapustijo svoje domove samo še zadnji prebivalci, ki so se najbolj trdovratno upirali odlogu oblasti. Vreme je v Pozzuoliju zelo slabo. Neprestano dežuje, a morje buta z vso silo ob obalo.

V uradnih krogih menijo, da je v teh dneh zapustilo Pozzuoli že okoli 20.000 ljudi. Številu prebivalcev četrti «Terra» je treba prišteti namreč tudi kakih drugih 15.000 ljudi ki so prostovoljno zapustili mesto, čeprav ne obstaja morda še nobena dejanska nevarnost.

V Pozzuoliju je še vedno okoli 50.000 ljudi. Mestne ulice so še dokaj razgibane. Ljudje se zbirajo po barih in javnih lokalih ter se pogovarja o naravnem pojavu, ki grozi, da bo uničil njihovo mesto. Zdi se, da je mnogo ljudi zapustilo Pozzuoli, ker se je bil razširil glas, da bo v kratkem prišlo do izbruha novega ognjenika. Vest je nastala baje zato, ker so nekateri opazili v včerajšnjih jutranjih urah na morju v bližini obale velik rdečkast madež. Pozneje so strokovnjaki ugotovili, da je šlo za žlindro, ki jo je morje napravilo iz bližnjih železarn (Bagnoli).

Gospodarska škoda, ki jo je izselitev skoraj ene tretjine prebivalstva prizadela mestu, je menda zelo velika. Nekateri trdijo, da se Pozzuoli ne bo 20 let opomogel od tega udarca. Župan prof. Gentile je nekoliko bolj optimistično razpoložen. Njegov optimizem pa sloni le na morebitni ugotovitvi znanstvenikov, da ne bo prišlo do katastrofe in da se bo naravni pojav prej ali slej unesel.

Vsi pa so prepričani, da bo treba zgraditi nova naselja v varnejših krajih. O tem je govoril tudi minister za javna dela Natali na seji komisije za javna dela poslanske zbornice.

Natali je povedal, da bodo financirali izgradnjo stanovanjske četrti v Toianu s sredstvi, ki jih ima na razpolago ustanova Gescal. Tej vsoti bo treba dodati še 2 milijardi lir za izgradnjo šol itd.

V pričakovanju dveh japonskih vulkanologov, ki bosta prispela v Rim pojutrišnjem ponoči, pa se je v Rimu sestala znanstvena komisija, ki jo je sklical vsedržavni svet za preučevanja («CRN»). Njen predsednik je prof. Schiavinato, ki je predsednik odbora CRN za vulkanologijo. Njeni člani pa so prof. Imbo, ravnatelj fakultete za zemeljsko fiziko na neapeljski univerzi ter številni drugi znanstveniki iz raznih italijanskih univerz. Sodelujeta tudi dva francoska znanstvenika. Na seji so ugotovili, da se zemeljska površina v Pozzuoliju še vedno dviga. Kjer je pojav najmočnejši, se površina dvigne v enem dnevu za 1 cm. Od 5. februarja do danes se je dvignila poprečno za 15 cm.

Komisija je sklenila, da bo uporabila vsa možna sredstva za preučevanja pojava. V ta namen bodo namestili še več seizmografov in posebnih toplomerov. Pojav bodo opazovali na kopnem, na morju in iz zraka. Uporabili bodo tudi vojaško letalo, ki bo slikalo področje z infrardečimi žarki. Take slike so zelo pomembne, ker dajejo možnost, da se ugotovijo toplotne razmere zemeljske skorje. Podatke, ki jih bodo dobili po tej poti, jih bodo primerjali s podatki posebnih aparatov, ki merijo premike velikih gmot lave pod zemeljsko skorjo (domnevajo kake 3 km globoko), in ki povzročijo valovanje tal. Ti premiki povzročajo namreč spremembe pri težnosti in magnetizmu, ki jih aparati lahko zabeležijo.

Na seji so sklenili tudi, da bo pri raziskavah pomagala posebna ladja ustanove, ki bo jutri priplula iz Genove.

Iz Milana sporočajo, da je danes prispela na tamkajšnjo železniško postajo skupina 120 beguncev, katerim bodo morali najprej poskrbeti streho in potem še delo.

Predsednik republike Giuseppe Saragat je izročil pristojnim oblastem na razpolago burbonsko palačo in palačo pri morju, ki spadata v okvir vile Rosebery pri Neaplju. V vili bodo naselili begunce iz Pozzuolija.

Oropana banka v Innsbrucku

DUNAJ, 5. — Danes sta dva oborožena moška vdrla v filialko «Österreichisches Creditinstitut» v Innsbrucku in odnesla s seboj 200 tisoč šilingov, kar znaša približno 5 milijonov lir. Ko sta roparja zbežala skozi stranski vhod, je blagajničarju, ki sta ga zvezala, uspelo, da se je odvezal in obvestil policijo o ropu.

DUNAJ, 5. — Pred časom smo poročali, da bo verjetno Erik Schinegger, ki je pred dvema letoma bil še avstrijska smučarska prvakinja in je po operaciji postal moški, postal oče. Sedaj so na procesu, ki ga je neko užaljeno dekle začelo proti Erikovi materi, javno potrdili, da vest ni resnična. Dekle je namreč začelo proces proti materi bivše prvakinje, ker je ta pripisovala očetovstvo nezakonskega sina Eriku. Po tem, ko je njena hčerka spremenila spol in postala sin, je namreč gospa Schinegger začela pripisovati Eriku celo vrsto avantur, med njimi tudi nezakonskega sina.

METZ, 5. — 32-letna Antonietta Sumbo, mati treh otrok, ki je bila že več časa živčno bolna, se je včeraj v Metzu v Franciji vrgla s kuhinjskega okna svojega stanovanja v četrtem nadstropju na ulico in bila na mestu mrtva.

Antonietta Sumbo je bila iz Kalabrije, z možem je prišla v Francijo pred mnogimi leti in je imela tri hčerke.

Večer, posvečen ženskam v Kulturnem domu

Pred polno malo dvorano Kulturnega doma (zgornja slika) so predvčerajšnjim zvečer predavale tri predstavnice mnogih slovenskih in jugoslovanskih organizacij o vlogi in položaju ženske v moderni družbi. Na spodnji sliki (od leve proti desni): Nadja Pahor - predstavnica SPZ, Mara Osolnikova - svetovalka skupščine SRS, Marica Škabarjeva - znana tržaška aktivistka, Dolfka Boštjančičeva - članica republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Ivanka Vrhovčakova - časnikarka «Delavske enotnosti».

KRVAVI SPOPADI V PORTORIKU

Ob študentskih nemirih 1 mrtev in 55 ranjenih

Spopadli so se filo-ameriški študentje in tisti, ki se zavzemajo za osamosvojitev otoka

SAN JUAN, 5. — Včeraj je po ulicah v Portoricu šlo v sprevodu 3000 študentov, ki so razbijali izložbena stekla in metali «molotovke». Sprevod se je začel odvijati z univerze, kjer so se odvijali pred tem spopadi med študenti različnega političnega prepričanja. Spopadi so se vršili med filo - ameriškimi študenti in skupino študentov, ki teži za osamosvojitvijo otoka. Policija je baje nekajkrat streljala v zrak, da bi študente razpršila.

Med nemiri pa je bila neka študentka hudo ranjena in je umrla po prevozu v bolnišnico zaradi strela; 55 oseb pa je bilo ranjenih, od teh največ zaradi strelov iz pušk. Ubitemu dekletu je bilo ime Antonia Martinez.

Morska ploščad na Jadranskem morju

RIM, 5. — Od nedelje bo na Jadranskem morju pri Malamaccu delovala morska ploščad, ki naj bi pripomogla k reševanju problema obrambe Benetk. Površina ploščadi meri pet krat pet metrov, njeni temelji ležijo deset metrov pod vodo. Družba «Micoperi», ki jo je zgradila, bo ploščad izročila državnemu svetu za raziskave. Ploščadi se bodo poslužili znanstveniki laboratorija za proučevanje dinamike velikih mas iz Benetk, ki ga vodi prof. Roberto Frassetto, da bi proučili Jadransko morje in beneško plitvino in preizkusili in namestili nove naprave in metode za oceanografsko in meteorološko merjenje.

Poleg tega bo ploščad imela zaradi svoje pozicije veliko vlogo pri predvidevanju «visoke vode» in opozarjanju na pojav.

PARIZ, 5. — 38-letni Španec Innocencio Montiel Villanueva je razstrelil naboj dinamita v avtomobilu, v katerem je sedel s svojo 32-letni ženo Giselle. Zdi se, da je to naredil, ker je bil ljubosumen. Pri eksploziji se je ljubosumni mož huje ranil, lažje pa se je ranila njegova žena, ki ji je uspelo, da je nekaj trenutkov pred eksplozijo šla iz avtomobila.

Zakonca, ki sta že osem mesecev živela ločeno, sta šla z avtomobilom na obisk k enemu izmed svojih petih sinov, ki je bil bolan. Nekaj minut preden sta dospela na cilj, je mož prižgal zažigalno vrvico na dinaminu, ki ga je že prej stlačil med avtomobilska prednja sedeža.

PEDDER BAY, 5. — Na zahodni obali otoka Vancouver so v nedeljo ujeli ogromnega belega kita, ki je sedaj v akvariju «Sealand» v Oak Bayu, v britanski Kolumbiji. Kit je dolg 3,8 metra, čeprav ni mogoče določiti njegove vrednosti, ga ne bodo prodajali, ampak bo razstavljen z drugim kitom iz akvarija «Haido», ki je dolg 4,2 metra.

Tržačan preplezal južno steno Cime del Lago

CORTINA D'AMPEZZO, 5. — Enzo Cozzolino, član planinskega društva CAI «XXX Ottobre» iz Trsta, je preplezal prvič pozimi in prvič sam, južno steno Cime del Lago v skupini Fanis, v Dolomitih pri Ampezzu. Vzpon, ki sta ga prva izvršila pred tremi leti Pisoni in Stenico iz Trenta, je ponekod tudi šeste stopnje in je dolg kakih 500 metrov. Med enodnevnim Cozzolinovim plezanjem je živo srebro doseglo — 15 stopinj. Povsod je bila stena poledenela, na policah pa je našel poledenel sneg. Na vrhu Cime del Lago so planinca čakali njegovi trije tovariši, ki so se na goro povzpeli po običajni poti.

NEW DELHI, 5. — Dve ženski iz vasi Budha Kedar, ki sta zboleli za gobami, sta prijavili oblastem zločinsko dejanje, ki naj bi se zgodilo v njihovi vasi. Tu so namreč domačini zažgali gobavo žensko, da bi rešili bolezni nekega drugega gobavca. Prebivalci tistih krajev so namreč prepričani, da moraš zažgati enega gobavca, če hočeš rešiti življenje drugemu bolniku. Zaradi tega so žensko zaprli v neko kočo, pod pretvezo, da jo bodo izolirali od zdravih vaščanov, za tem pa so zažgali kočo in v njej živo bolnico. Obe bolnici, ki sta prijavili dejanje, sta zbežali iz vasi, ker sta se bali, da bosta morali reševati na podoben način s svojim življenjem druge gobavce. Oblasti so uvedle preiskavo.

Mladi režiser Paolo Cavara bo v kratkem prikazal v produkciji MGM svoji film «La cattura», ki ga je ambientiral v nedoločeni državi vzhodne Evrope med nacistično okupacijo. V zimskem času 1942 - 43 se med vojno spoznata nemški vojak Holmann in partizanka Anja. V neki sotesti se bojujeta, ko pa so ostali vojaki že napredovali, uspe Nemcu ujeti Anjo. Sama ostaneta v zasneženi pustinji in se morata skupno boriti za življenje. V Holmannovi vlogi nastopa David McCallum, kot Anja pa Nicoletta Machiavelli

SLABO VREME PO SVETU

Po včerajšnjem snežnem metežu grozijo na Tolminskem plazovi

Železniški in cestni promet ima še vedno veliko zamudo na progi oz. cesti Ljubljana-Trst - V južni Angliji ovira promet poledica

LJUBLJANA, 5. — Zaradi močnih snežnih padavin je položaj na Postojnskem, Idrijskem in Tolminskem še zmeraj zelo kritičen. Na Postojnskem, kjer je ponoči in dopoldne rahlo deževalo, je okrog poldne spet začelo snežiti in sneg je padal ves popoldan in zvečer. Cesta Koper - Postojna - Ljubljana je bila dopoldne odprta za ves promet, tudi za prikolice, vendar z večjimi ovirami, ker so ponekod cesto le ožje plužili. Na cesti je brozga, ki povzroča dokaj negotovo vožnjo. V postojnski občini je okrog dvajset vasi odrezanih od središča. Občinska skupščina je sprejela vse potrebne ukrepe in organizirala vso razpoložljivo mehanizacijo, da bi si utrli pot do odrezanih krajev. Dopoldne so se plugi prebili do Bukovja, ves čas pa so na delu tudi na cesti proti Pivki. Na občini so uvedli dežurno službo za koordinacijo. Pristojni organi priporočajo občanom, naj še nadalje čistijo strehe. Na nekaterih hišah na Postojnskem so se udrle strehe, iz mnogih vasi pa danes niso mogli otroci priti v šolo. Tudi v posameznih tovarnah in podjetjih je manjkalo precej delavcev.

V Posočju se je dopoldne vreme nekoliko izjasnilo. Na Livku je sedaj snežna odeja debela okrog 150 cm, v Bovcu 140, v Kobaridu je meter snega, v Tolminu pa okrog 20 cm. Dopoldne so se mehanizirane ekipe trudile odpreti cesto od Kobarida proti Bovcu. Vendar so pri tem naletele na velike težave. Pri Hudajužni so se utrgali trije plazovi in zaprli promet po Baški grapi. Tudi na cesto Idrija - Tolmin padajo plazovi, tako da je promet od časa do časa zaprt. V vseh krajih v Gornjem Posočju hitijo prebivalci čistiti strehe, da ne bi popustile pod težo snega.

V nekaterih krajih Gornjega Posočja so izselili po več družin zaradi nevarnosti plazov. Štab za elementarne nesreče v Tolminu stalno opozarja prebivalstvo, naj ne hodi na pot, če ni to nujno potrebno, ker povsod preti nevarnost plazov.

Okrog 18. ure se je vreme na Koprskem ponovno poslabšalo in skoraj povsod sneži. Okrog 18. ure so zaprli cesto od Divače do Planine, ker je zaneslo več tovornjakov in so se poprek postavili čez cestišče. Dolge kolone po več sto vozil so obstale na cesti. Promet bo morda odprt šele pozno ponoči ali v zgodnjih jutranjih urah. Prav tako je še naprej zaprta cesta Postojna - Reka zaradi poplav, na več mestih pa je tudi zaneslo tovornjake, ki so zaprli cesto.

RIM, 5. — Val slabega vremena se še vedno ni unesel. V gorskih predelih Furlanije presega sneg skoraj povsod meter višine. Cestno podjetje ANAS in vojaki čistijo ceste in promet se je začel normalno odvijati. V Karniji je sicer danes posijalo sonce, kljub temu pa še nista prehodna prelaz Monte Croce Carnico in prelaz Mauria. Na cesti Gemona - Tolmezzo je za avtomobile mogoča le vožnja z verigami. Nekatere gorske vasi so odrezane od večjih središč; iz Tolmezza so danes odpotovali le manjši avtobusi.

Danes zjutraj ob sedmih je nehalo snežiti v okolici Trbiža. Položaj na cesti za v Belo peč je precej težaven. Na Višarjah je zapadlo dva metra novega snega, na vseh cestah v dolini pa se promet le s težavo odvija. Tudi železniški promet ima precej zamude, tako je na primer vlak Dunaj - Rim prišel v Videm z dveurno zamudo.

Tudi v Beneški Sloveniji se položaj še ni normaliziral. Delavci cestnega podjetja čistijo ceste in skušajo odpreti poti do vasi, ki so odrezane, ker v gorskih predelih še vedno sneži. Na mejnem prehodu v Učji je sneg visok dva metra. V vsej Terski dolini ne deluje telefonska napeljava. Na državni cesti št. 251 med Cimolaisom in Maniagom so plazovi prekinili promet.

V dolomitskem predelu je zapadlo od 60 do 100 cm novega snega. Ker nenehno čistijo ceste se promet skoraj normalno odvija. Prelazi Pordoi, Sella in Gardena in cesta Misurina - Carbonin so za promet zaprti zaradi plazov. Temperatura je povsod nekaj stopinj pod ničlo.

V Benetkah se je zopet pojavila «visoka voda», ki je preplavila Trg sv. Marka in večji del zgodovinskega dela mesta. Morje je začelo poplavljati mesto približno ob devetih dopoldne.

V Bologni je zopet snežilo, kmalu pa je rahlo snežno odejo stopil dež. Podobno je bilo tudi v Firencah, kjer se je sneg obdržal le v višjih legah. V Marini di Pisa je besnelo neurje, ki je poškodovalo mnoga kopališča.

Precej močno je danes snežilo v Pistoii in okolici. Na Abetonu je nad poldrugi meter snega. V kraju San Marcello je snežna odeja visoka pol metra.

V Abrucih še vedno sneži, ponekod je sneg dosegel meter višine. V Rimu je zgodaj zjutraj besnela nevihta. Gasilci so zaradi rušenja ostrešij morali večkrat priti na pomoč prebivalstvu.

Tudi v južni Italiji se vreme še ni ustalilo. V Neaplju dežuje in piha močan veter. Del ostrešja je padel na Ulici dei Tribunali nekemu 73-letnemu moškemu na glavo in ga močno ranil. Med prevozom v bolnišnico je moški izdihnil. V pristanišču, kjer piha veter s hitrostjo 120 km na uro, so se mnogim ladjam utrgale vezi. Neka nemška trgovska ladja ni mogla pristati zaradi razburkanega morja.

V okolici Catanzara, kjer še vedno sneži, je enajst oseb ostalo izoliranih v štirih avtomobilih med krajema Monasterace in Serra San Bruno. Ko je čez nekaj ur agentom cestne policije uspelo, da so prišli do njih, so zdravniki ugotovili na enajstih osebah znake zmrznjenja.

* * *

LONDON, 5. — V Angliji se je vremenska slika sicer nekoliko izboljšala, še vedno pa je promet delno oviran. Najtežje se promet odvija v južnih krajih dežele, kjer je led prekril vse ceste. Na cestah je še vedno približno sto avtomobilov, ki so jih včeraj med snežnim metežem morali lastniki zapustiti. Vojaki skušajo te zametene avtomobile odkopati.

Železniški promet ima občutne zamude; čeprav nekoliko manjše kot včeraj. V Londonu so danes tudi odprli glavno letališče Heathrow. Danes so iz rudnika rešili tudi 70 rudarjev, ki jih je prekinitev električnega toka včeraj izolirala.

Z Dunaja poročajo, da je promet še vedno paraliziran. Zaradi ogromnih količin snega, so morale oblasti zopet pozvati vojake, naj priskočijo na pomoč pri čiščenju cest. Na Dunaju pomaga pri čiščenju snega skoraj 1500 vojakov. Tovorni vlaki med Beljakom in Dunajem skora ne potujejo več, poštniški vlaki pa imajo velike zamude.

Promet na cestah proti madžarski meji je prekinjen, za na Češkoslovaško pa je nekaj cest še odprtih.

V zahodnih predelih Češkoslovaške sneži neprenehoma že en teden in meteorologi predvidevajo, da bo snežni metež še trajal. Od četrtka je v Pragi zapadlo 68 cm snega, v gorah pa je srednja mera snega od 100 do 200 cm. Pri avstrijski meji je padlo nekaj plazov.

Na Slovaškem je padlo manj snega kot v drugih delih države. V okolici Bratislave je zapadlo od 15 do 35 cm snega. Doslej so porabili za ceste 16.000 ton soli in prav toliko ton peska.

Dunajska plesna modna kreacija

POGREŠANA PODMORNICA V FRANCIJI

Vedno manj upanja da je posadka še živa

Iskanje se nadaljuje na odprtem morju pri Cap Camaratu

PARIZ, 5. — Reševalci so vso noč nadaljevali iskanje francoske podmornice «Eurydice», ki jo od včeraj zjutraj pogrešajo, vendar brez uspeha. Podmornica je izginila na odprtem morju pri Cap Camaratu v Sredozemskem morju in ostaja še zadnje sicer majhno upanje, da bodo mesto, v katerem se je podmornica potopila našli pred 14 uro v nedeljo, kajti do takrat bodo trajale rezerve kisika v potopljeni podmornici. Za tem bi nastopila smrt zaradi zadušitve. To pa naj bi veljalo samo v primeru, da je podmornica zaradi kake okvare nasedla na dno morja.

Vedno večje pa postaja prepričanje, da mornarjev ne bi mogoče najti, ker se je podmornica razbila; sicer še niso ugotovili na kakšen način naj bi do tega prišlo, vendar je že jasnih nekaj možnosti. Tudi če bi se podmornica samo nekoliko pokvarila in bi morala zaradi tega nasesti na morsko dno, izvedenci poudarjajo, da je nemogoče, da bi ostala pri tem cela. Morsko dno je namreč v kraju, kjer je podmornica izginila, globoko od 500 do 2000 metrov, zaradi česar bi podmornico, ki ne bi mogla več zavirati svojega drsenja v globino, zdrobil pritisk.

Popolnoma so zanikali trditev, da bi v podmornico, ki je ob času prekinitve radijske zveze plula petnajst metrov pod vodo, trčila kaka ladja in jo potopila. Po preiskavi, ki so jo včeraj uvedli v Marseillu, so odkrili, da ni do tega prišlo.

Verjetno je, da je podmornica eksplodirala iz še neznanih vzrokov. Seizmografi so zabeležili v Marseillu eksplozijo ob 7.28

Francoski mornarici so ponudile pomoč mornarice iz raznih drugih držav, vendar bo reševanje, če bodo ugotovili kraj nesreče, kljub temu zelo težavno, ker se je podmornica verjetno usedla zelo globoko, naprave za reševanje, ki delujejo na principu zračnega zvona, pa dosežejo relativno majhno globino.

Nocoj bo v Kulturnem domu koncert orkestra tržaške Glasbene matice. Na koncertu bo kot gost nastopil znani ljubljanski solist na rogu Jože Falout. Na sliki vidimo orkester GM med sinočnjimi vajami pod vodstvom Oskarja Kjudra.

PORABA NAFTE IN DERIVATOV SE NAGLO VEČA

Ob «dolgi klobasi» v Sinaju bo arabski naftovod odveč?

Kdo vse je za sinajskim naftovodom? - Sestanek «Rockefellerjev» Med graditelji naftovoda je bilo veliko Američanov - Veliki zaslužki

Pred nedavnim je začel delovati naftovod, ki iz pristanišča Eliat v Akabskem zalivu dovaja nafto v Aškelon na obali Sredozemskega morja. Gre za 159 milj dolg naftovod, ki so ga Izraelci zgradili v rekordnem času. Hkrati ko se je tisk razpisal o tem izraelskem uspehu, je mimogrede omenil tudi to, da so se začela pripravljalna dela za naftovod, ki bo tekel vzdolž Sueškega prekopa.

Šestdnevna vojna, v kateri je Izrael napadel in premagal arabske sosede, se še skoraj ni končala, ko so Izraelci že začeli graditi gornji naftovod. Da so se Izraelci na svojo vojno proti arabskim sosedom že dolgo in temeljito pripravljali, posredno dokazuje to, da se je že nekaj dni po končani vojni sestala posebna komisija, ki je sklenila, da se gradnja naftovoda začne. Izraelci so torej že vnaprej vedeli, da bo Sueški prekop zaprt in da se bodo morale petrolejske ladje, ki bodo dovažale nafto na evropsko celino, usmeriti v začetku okoli Afrike.

Izrael računa, da bodo svetovne petrolejske družbe rade sprejemale storitve njegovega naftovoda. In vendar kaže, da to ne bo šlo tako gladko. Za sedaj držijo v strogi tajnosti imena družb, ki so že pristale na storitve naftovoda. To je razumljivo. Družbe se bojijo reakcije arabskega sveta, in če sedaj teče skozi ta naftovod iranska nafta, imajo arabski sosedi veliko več nafte kot je ima Iran, pa čeprav je Iran ena izmed petrolejskih velesil. Sicer pa pustimo to, saj gre v glavnem še za domneve in bo zgodovina povedala svoje. Vrnimo se k naftovodu.

Veliki naftovod imenujejo Izraelci tudi «dolga klobasa». Je to res velik podvig izraelske in tuje tehnike. Kmalu po končani vojni med Izraelom in sosednimi Arabci so se ekipe delavcev, opremljene z najsodobnejšimi stroji in tehničnimi sredstvi vrgle na delo. Poleg izraelskih ljudi je tu delalo veliko Američanov in nekateri zlobno pripominjajo, da je v tem naftovodu zelo veliko dolarjev. Nekateri pa tudi pravijo, da je v tem naftovodu veliko francoskih frankov in angleških šterlingov, pa čeprav Anglija varčuje s svojimi šterlingi. Enajst dni po končani vojni se je namreč v Tel Avivu sestala skupina raznih «Rockefellerjev», namreč raznih denarnih in industrijskih mogotcev judovskega porekla, ki drže v rokah mogočna sredstva francoske, angleške in ameriške ekonomije.

Američani pa so Izraelcem pomagali tudi v tehniki. Od 180 kovinarskih delavcev, kolikor jih je delalo na tem naftovodu, jih je bilo nad 30 odst. iz ZDA. Seveda so graditelji naftovoda uporabljali prvenstveno strokovno delovno silo, ki pa so jo tudi zelo drago plačali. Po nekaterih podatkih je precejšen del delavcev zaslužilo po 3000 dolarjev na mesec. Vrhu tega so jim gradbena podjetja zagotovila največje možno udobje v puščavi Sinaj.

In tako so v razmeroma kratkem času zgradili naftovod s sedanjo zmogljivostjo 133 milijonov sodčkov nafte na leto, medtem ko načrti predvidevajo, da se bodo črpalne naprave do 1975. leta izpopolnile do tolikšne mere, da bo zmogljivost naftovoda dosegla 420 milijonov sodčkov nafte na leto. Koliko je to? Tolikšno količino nafte porabi na leto n.pr. Italija s svojimi 10 milijoni motornih vozil, s svojimi termičnimi centralami, ki uporabljajo nafto, nadalje za ogrevanje sto tisočev stanovanjskih palač, skratka za vso porabo, kjer pridejo v poštev nafta in njeni derivati.

Povedali smo že, da je tudi Združena arabska republika sklenila graditi naftovod. Ta bo šel od Sueza do Aleksandrije in bo dolg 207 milj. Njegova zmogljivost bo enaka zmogljivosti izraelskega naftovoda in bo na voljo vsakomur.

Kaj pa Sueški prekop?

Že dve leti in pol je Sueški prekop zaprt in tudi v primeru, če bi ga jutri odprli, more sprejeti le manjše tankerje, v zadnjih letih pa se je vsa svetovna tankerska mornarica opredelila za tankerje — velikane in po oceanih že dalj časa plujejo tudi 200.000-tonski tankerji, na Japonskem pa so te dni postavili gredelj za 300 tisočtonske tankerje, dokončujejo pa načrte za tankerje z nosilnostjo pol milijona ton. Tolikšni velikani pa ne morejo skozi Sueški prekop. Egiptovska vlada je že pred šestdnevno vojno dokončavala načrte za poglobitev in razširjenje prekopa

Logično je, da Združena arabska republika ne bo mogla zgraditi svojega naftovoda v rekordnem času, kakor si ga je zgradil Izrael. Predvsem Združena arabska republika nima na razpolago tolikšnih sredstev, z druge strani pa tudi nima na voljo dovolj strokovne delovne sile. In tudi v primeru, ko bi vse to zmogla, je vprašanje, kako bi tekla dela, kajti v ZAR so še vedno močne tiste sile, ki vidijo moč dežele v Sueškem prekopu.

Izvedenci pa pravijo, da so ti računi zgrešeni, kajti poraba nafte in njenih derivatov se po svetu tako naglo veča, da bo dela dovolj za izraelski in arabski naftovod in da ga bo preostalo tudi za Sueški prekop, kolikor se Sueški prekop čimprej očisti in ponovno spravi v rabo. Seveda pa to ni odvisno le od Kaira in volje arabskega sveta nasploh. O tem bodo verjetno odločali v Washingtonu predstavniki velikih.

Ves Prežihov Voranc v petih knjigah zbirke «Naša beseda»

Knjižne zbirke Naša beseda, ki jo izdaja založba Mladinska knjiga, ni treba več predstavljati, ker vsi tisti, ki žele dobro, lepo in sorazmeroma ceneno knjigo, že nabavljajo te okusno opremljene knjige, vezane v rdeče umetno usnje in z zlatimi črkami. Ko bo zbirka z okrog osemdesetimi knjigami zaključena, bo vsak imetnik teh knjig imel v tej zbirki najbolj znana in najbolj branja vredna dela slovenske književnosti.

Tudi avtorja Prežihovega Voranca, ki nam ga Naša beseda predstavlja v najnovejši seriji petih knjig, ni treba predstavljati, saj je delo tega našega že tako rekoč klasika, postalo last vseh. In je priljubljeno branje vseh naših prijateljev lepega branja.

Če poznamo načela, odločilna za izbor teh knjig, potem nas ne preseneča, da je Prežihovemu Voranu posvečenih pet knjig, da pa so nekateri drugi, na primer starejši klasiki, zastopani v tej zbirki z eno, dvema ali največ s tremi knjigami. Ker so te knjige iz zbirke Naša beseda namenjene branju in ker so romani in novele Prežihovega Voranca dela, ki jih ljudje tudi radi bero, je razumljivo, da so v sedanjo zbirko Naše besede morala priti vsa poglavitna Prežihova dela. Razumljivo je, da bo za vse te knjige dosti zanimanja, ne glede na to, da smo na našem knjižnem trgu prav do nedavnega imeli sorazmeroma malo izdaj Prežihovega Voranca in da je šele Državna založba z zbranim delom pripomogla k boljši dostopnosti Prežihovih del.

Sedanjo izdajo dela Prežihovega Voranca je uredil Franc Zadravec, ki je sicer tudi eden izmed urednikov celotne zbirke. V sedanjo izdajo izbranega dela je uvrstil vse, kar je najboljšega in najbolj branja vrednega od Prežihovih del. V prvi knjigi najdemo znani vojni roman Doberdob, čeprav samo prva dva dela, pod naslovoma Črna vojska in DOBERDOB. S tem je ta vojni roman slovenskega naroda postal spet laže dostopen številnim bralcem, ki bodo gotovo radi segali po tej knjigi.

Druga knjiga prinaša drugi Prežihov roman POŽGANICA, roman iz prevratnih dni v domačih krajih. Tretja knjiga prinaša Prežihove novele, znane iz zbirke SAMORASTNIKI, torej najboljše kratke stvaritve. Četrta in peta knjiga pa spet prinašata daljše prozno delo in sicer roman v treh delih in dveh knjigah JAMNICA. Uvodov v tej knjigi ni, opomb ni, komentarjev ni, tekst sam govori bralcem neposredno.

Seveda bi lahko ob novi izdaji Prežihovega dela govorili podrobneje o samih delih, objavljenih v teh knjigah. Tako bi lahko poudarili, da je izid Doberdoba in Požganice oživljanje spomina na vojne dogodke pred petdesetimi in več leti, na revolucionarno vretje v naših krajih po koncu prve svetovne vojne. Lahko bi kaj več napisali tudi o Prežihovih novelah, ki predstavljajo danes že klasične primere slovenske kratke proze, obenem pa pričevanje o socialnih problemih malih koroških kmetov. Toda tu ni mesto, da bi široko razpravljali o Prežihovem Voranu, o njegovih stvaritvah, o njegovem pomenu v moderni slovenski književnosti. V okvir te izdaje, ki je namenjena predvsem branju, to niti ne sodi. Naj zato zadošča, da opozorimo vse prijatelje dobrega branja na te knjige, ki so izšle v okusni in vsakomur dostopni izdaji, na te dobre in lepe knjige, ki prinašajo dela, katera mora prebrati vsak prijatelj dobrega branja. Ni dvoma, da je Mladinska knjiga s tako široko izdajo dela Prežihovega Voranca v Naši besedi ustregla slovenskemu bralcu. **Sl. Ru.**

Čudovito skopi milijarder J. P. Getty

Jean-Paul Getty je, kot znano, eden od najbogatejših ljudi na svetu. Njegovo imetje cenijo na milijardo oziroma milijardo in pol dolarjev, njegov dnevni zaslužek na 300.000 dolarjev. Nedavno ga je obiskala ameriška časnikarka Helen Lawreson, gnana od nekakšne «znanstvene» radovednosti, da bi odkrila, kako pravzaprav živi človeški primerki vrste «milijarder» v svoji naravni sredini.

Sedel je — pravi časnikarka — in čakal, da začnem. Očitno ni želel izgubljati časa s kakim banalnim uvodom.

Helen Lawreson: Nekateri trdijo, da ste drugi na seznamu najbogatejših ljudi Amerike, takoj za Howardom Hugesom. Drugi pravijo, da sta enako bogata, a po gosto je čuti, da ste v resnici najbogatejši človek na svetu. Kaj pravite vi?

Molk. Potem še molk, tako da časnikarka že začenja dvomiti, ali ji bo sploh kaj odgovoril. Nato milijarder le odpre usta.

Getty: Nisem najbogatejši človek na svetu. Stari Aga Kahn in Hajderabadski Nizam sta bogatejša od mene.

Helen Lawreson: Toda tadva sta že mrtva.

Getty: Da. Vendar so tu še šejki iz Kuvajta in Saudove Arabije, ki razpolagajo z večjimi vsotami tekočega denarja. Večji del mojega imetja se ne nahaja v banki, temveč sem ga investiral v posle. Če bi hotel priti do gotovine, bi moral prodati svoje vrednostne papirje. Toda, če bi večdel teh vrgel v prodajo, bi to povzročilo padec njihove vrednosti. Potemtakem ne morem natančno oceniti svojega imetja, kot ne morejo tega tudi drugi. Mislim pa, da je njegova vrednost večja od milijarde.

Helen Lawreson: Pravijo, da je na začetku 20. stoletja stari John D. Rockefeller razpolagal s premoženjem eno milijardo dolarjev.

Getty: To ne drži — je vzkliknil nekam prizadeto. Imam knjigo o njem. Nikdar ni njegovo imetje preseglo 900 milijonov dolarjev.

Helen Lawreson: Zakaj še naprej delate? Onasis pravi, da človek enkrat doseže določeno točko, mu denar nič več ne pomeni. Pravi, da takrat denar preneha biti cilj. Kaj vi mislite?

Tišina. Razmišlja in ne odgovori, potem se odloči.

Getty: Rad sem koristen.

Helen Lawreson: Koristen. Kako?

Getty: Svojim delničarjem.

Helen Lawreson: Kaj vi pravzaprav delate?

Getty: Sem predsednik Getty Oil Company.

Helen: Razumem, toda kaj konkretno delate?

Getty: To, kar delajo vsi drugi predsedniki družb. Pišem poročila, odločam in podpisujem.

Zdaj je časnikarka skušala spljati pogovor na odnos med petrolejem in politiko, a ji to ni uspelo.

Vedno sem skušal biti kar najbolj daleč od politike, je dejal hladno. Neki drug časnikar ga je nekoč povprašal, kakšno sliko sveta je osebnosti bi hotel zapustiti za bodočnost. Odgovoril mu je: Sliko poslovnega človeka. In res, vse njegovo življenje priča o tem njegovem stremljenju. Vedno ga je nadvse zanimal samo petrolej. Core lo svoje zakone je sklepal nekako tako, kot si vzameš sendvič med dvema pogovoroma o petroleju. Navzlic temu ni bil pozabil imen petih žena: Charlotte, Gretchen, Gertrude, Gilda in Dora. J.P. Getty se rad obkroža z lepimi ženami. Ima tri tajnice in nobeni ne več od dvajset let, vse so čudovite. Naloga ene od teh, vitke plavolaske z imenom Neville, je ta, da svojega gospodarja spremlja na razne svečanosti, poroke, gostije, plese in druge ceremonije. Getty obožuje ples.

Neka žena, ki ga zelo dobro pozna, je ob priložnosti dejala: «Kolikor vem, ni on nikoli ničesar daroval. Nekega dne sem mu telefonirala, naj bi narcise iz svojega vrta poklonil, da bi se prodajale v korist invalidov druge svetovne vojne. Nič se ni dalo napraviti, narcis pa je potem na vrtu segnilo na tisoče.»

Kateri so najbolj vneti avtomobilisti

Francoski prometni strokovnjaki so objavili rezultate, ki so jih dobili na osnovi proučevanja kilometraže voznikov avtomobilov v posameznih evropskih državah v enem letu. Ugotovili so, da število prevoženih kilometrov ni odvisno le od poklica voznika in od razvitosti prometa ter prometnega omrežja, temveč tudi od stroškov, ki jih je treba plačati. Sestavili so tabelo poprečne kilometraže, ki jo dosežejo vozniki v različnih deželah. Poprečno največ kilometrov v letu dni (17.000) prevozijo zahodni Nemci, za njimi pridejo na vrsto Nizozemci (16.800) in Danci (16.300). Preseneča, da ameriški voznik v enem letu ne prevozi več kot 15.300 km, kanadski pa 14.500. Sledijo Švedi, Jugoslovani in Portugalci.

LJUDJE SE BOJUJEJO NA RAZNE NAČINE

Vojna s poštnimi znamkami

Žig proti žigu: igra preko zida - Alergija v zvezi z Brandenburškimi vrati - Nevolje Poljakov zaradi «Zida solza»

V obdobju, ko se ne bojujejo, se ljudje pa izzivajo, in če drug drugega ne morejo zgrabiti, tedaj svoje nezadovoljstvo in bojevitost izražajo na daljavo. S pomočjo pisem.

V Evropi že nekaj let traja tih spopad med nekaterimi deželami; gre za nekakšno vojno znamk, ki poleg neprijetnih presenečenj prinaša tudi koristi. Pravzaprav kot vseka druga vojna.

Po mednarodni konvenciji, sklenjeni v Ženevi, ima vsaka dežela pravico izdelati žig s sledečim napisom: «Retour — No admis — (Art. 23 Id) de la Convention UPU — propagande revancharde sur timbre-poste». Z drugimi besedami, poštna pošiljka se vrača odpošiljatelju s pripombo, da je ni mogoče izročiti naslovniku, ker je bila uporabljena znamka, ki je na njej slikovno izražena izrazito revanšistična propaganda.

Predpis je bila sprejela Svetovna poštna konvencija leta 1964, a po njeni osnovi imajo dežele podpisnice pravico odreči poštne storitve v primerih pošiljk, ki žalijo ali se na «nedopusten način vpašajo v njene notranje zadeve.»

Zvezna republika Nemčija je izdala serijo znamk «Zgradbe 12. stoletja». Na teh zahodnonemških znamkah so bile odtisnjene nekatere zgradbe, ki se nahajajo na ozemlju Nemške demokratične republike oziroma Poljske. Tako na primer Brandenburška vrata, Berlinska vrata v Stettinu, Volilni paviljon v dresdenskem Zwingerju, Herztowerska vrata v Neubrandenburgu, Melanchtonova hiša v Wittenbergu. Pisma, ki so na njih bile nalepljene te znamke, so bila poslana pošiljateljem. Znamke sa- pa so bile premazane ali s kakim lakom ali tušem. Brez nobene pripombe, ker Nemška demokratična republika ni podpisnica Ženevske konvencije. Enako so storile Poljska in še nekatere druge vzhodnoevropske dežele.

Znamke, ki so na njih naslikana Brandenburška vrata, tudi v zahodnem zvezi niso zaželene, a pošiljke s temi znamkami vračajo tudi Bolgari. In ker so bili odgovorni tako eni kot drugi, je vojna te vojne postajal čedalje hujši. Zlasti je širok odmev nezadovoljstva povzročila Zah. Nemčija z izdajo serije znamk ob priložnosti «50-letnice nemške letalske službe». Na znamki je slika letala «Junkers Ju 52». Toda v primeru ni bila kamen spotike 50-letnica niti stric Junkers, temveč registrska številka letala: D-2001. Sliko je izdelal umetnik, prof. Oskar Blase, in to na osnovi instrukcij, ki jih je nepovedno preje od bonskega ministrstva za pošte. V sosedni Vzhodni Nemčiji pa so takoj opazili, da to številka prav tistega letala, s katerim je Hitler 1. 1932 začel svojo volilno kampanjo. Zadosten dokaz, da pisma s takimi znamkami ne pridejo do naslovnika. Podobno stališče imajo tudi Poljaki do vseh pošiljk, ki prihajajo iz vzhodnih dežel in kažejo znamke prikazujejo «heroje protifašistične borbe». Španija je v vrhu tega noče niti slišati za primer za znamke, kjer je, samoumevno, odtisnjena Marxova podoba.

Iz istih razlogov nasprotuje Izraelska izraelskim znamkam, kjer je prikazana «Zid solza» ali «Tirenska morska ožina» (okupirana arabska ozemlja).

Zaven znamk zbujajo nevoljo tudi nekateri žigi. Na primer oni, ki ga je uporabljala zahodnonemška pošta ob priložnosti izvolitve zveznega predsednika Heinemanna. Vzhodni Berlin je prisilil takale pisma z novim žigom, na katerem je bil sledeči napis: «Pošiljka je v nasprotju z zakonskimi predpisi NDR».

Kot vedno, tako so tudi to pot spretni ljudje od tega napravili zabavo, to pa so potem spremenili v trgovino. Neki domiselni človek iz Siegena se je specializiral izključno za to «prepovedano filatelistično cvetje». Vztrajno je oglašal v časnikih, da za visoko ceno kupuje vse znamke, ki so bile «uničene», «premazane» ali «vrnjene zaradi žalitve». Drugi si izmišljajo naslove, pišejo pisma na drugo stran, lepijo nanje «prepovedane znamke», nakar se jim pisma spet vračajo z ničenimi znamkami, katerih vrednost postane tako 100 ali 200-krat večja od njihove nominalne cene. Posel se je tako razvil, da je vlada v Bonnu sklenila, da ne bo več izdajala znamk «izzivalne vsebine». To pa se pravi, da bo filatelistična idila pretrgana v najslajših trenutkih medenega meseca.

M. S.

Eni vidijo v sedanji «eksploziji spolnosti» nevarnost, ki da ogroža bodočnost vsega človeštva, za druge je ta eksplozija «normalen pojav», tretjim pa prinaša lepe denarce, saj služijo s prodajanjem tuje golote ogromno denarja.

PRED 25 LETI, TAKO REKOČ OB KONCU VOJNE

V eni sami noči so zavezniki popolnoma porušili Dresden

Do tedaj je na mesto padla le kaka bomba - Prebivalstvo se je povečalo od 600.000 na milijon - Zmagala je, povsem razumljivo, angleška teza

Kadar je govor o mestih, ki so v zadnji vojni doživela najhujše zlo, se po navadi omenjata dve japonski mesti: Hirošima in Nagasaki. 6. in 7. avgusta 1945 so Američani «in vivo» preizkusili svojo atomsko bombo in rezultat teh dveh poskusov je bilo 200.000 mrtvih. Statistični podatki pa govore, da je London imel v času vojne največje število mrtvih, vendar so se žrtve velikega mesta začele šteti od samega začetka vojne, in so se štele skoraj do konca vojne. Na drugem mestu je, seveda, Leningrad, ki je bil obkoljen tri leta in v katerem je umrlo od bombnih napadov, topništva in lakote nad 600.000 oseb. Tudi za Leningrad velja tisto, kar smo rekli za London, da se je toliko žrtev nabralo v dolgem razdobju. S Hirošimo in z Nagasakijem pa se glede smrti more primerjati nemško mesto Dresden. O Dresdenu in njegovi usodi v času zadnje vojne se je bolj malo pisalo, ker je bila Nemčija pač napadalec in premaganec. In vendar moremo danes reči, da je to mesto doživelo podobno zlo kot Hirošima in Nagasaki, morda celo še nekoliko hujše. Bilo je to pred petindvajsetimi leti. Kako in zakaj, bomo videli iz naslednjega.

Dresden je bilo veliko mesto s približno 600.000 prebivalci. V času vojne, točneje proti koncu vojne, pa je v njem živelo več kot milijon ljudi. Zakaj?

Dresden so le parkrat obiskala zavezniška letala, ki so odvrgla le nekaj bomb. Ker so za Dresden rekli, da je to mesto umetnosti, ker so za to mesto značilni številni veliki in manjši spomeniki, dvorci in muzeji, ki so predstavljali veliko umetniško bogastvo, so mnogi menili, da bodo sovražniki mestu prizanesli, kajti težko se je na primer odločiti za bombni napad na mesto, kjer se pri vsej previdnosti more zrušiti katedrala, pomembna palača, dragocen spomenik. (Človeško življenje pa je v času vojne tako in tako ceneno).

Dresden je bil poln ljudi, toda sorazmerno še bolj bogat umetniških objektov. In ker je veliko Nemcev računalo s tem, da bo sovražnik Dresdenu prizanesel, so se vanj zatekli, posebno iz zahodnih predelov dežele, ki so jih zavezniška letala pogosto obiskovala, hkrati se je v Dresden zateklo tudi veliko ljudi, ki so bežali pred Rdečo armado iz vzhodnih predelov tedanjega Reicha. In tako je bil Dresden v noči od 13. februarja 1945 poln, prepoln — nad milijon ljudi je bilo v njem, vojaških sil pa je bilo v mestu malo.

In v noči od 13. na 14. februar je Dresden doživel presenečenje, v štirinajstih urah se je na mesto zrušilo 4000 ton eksplozivnih in rušilnih bomb in 650.000 zažigalnih bomb. Posledice so bile strahotne.

Polnih osem dni je bil Dresden podoben ogromnemu kresu. Stebri dima so se dvigali do 5000 metrov visoko. Zaradi ogromne toplote, ki je nastala ob eksplozijah bomb in ob izgorevanju, kar je bilo gorljivega, so se trupla, kolikor niso zgorela skrčila za pol metra. Približni računi pravijo, da je v teh štirinajstih urah izgubilo življenje 130.000 ljudi. Ta številka je skrajno previdna, kajti mnogi pravijo, da je bilo mrtvih tudi nad 150.000, nekateri pa tvegajo celo številko 200.000. Zaradi tega nekateri menijo, da je Dresden doživel hujše zlo kot Hirošima.

In zakaj so se zavezniki tako rekoč pred koncem vojne odločili, uničiti mesto, ki je predstavljalo tolikšno umetniško bogastvo in ki hkrati ni predstavljalo nobene strateške vrednosti?

Leta 1944 so bili zavezniki med seboj razcepljeni glede načina, kako izpodkopati Nemcem moralo. Američani so se bolj ogrevali za to, da bi uničili industrijska mesta in industrijske objekte nasploh, Angleži pa so bili za to, da se uničijo tudi mesta brez industrijske in strateške veljave. To je tudi razumljivo, saj so Nemci s svojimi raketami «V 1» in «V 2» iz dneva v dan skozi mesece rušili njihovo prestolnico. In pri tej izbiri je obveljala angleška. Kot prvo mesto v tem programu je bil izbran Berlin. Toda Berlin je bil tedaj že tako porušen, da bi sleherno bombardiranje bilo odveč, saj so ljudje živeli po kleteh, vrhovni štab Hitlerjevi pomočniki in Hitler sam pa so živeli v nedostopnih bunkerjih. Zato je bilo treba najti drugo mesto oziroma druga mesta in prvi sklep je padel na Dresden, na mesto, ki se mu je sicer bližala tudi fronta. Sovjeti so bili že na sto kilometrov od njega.

Dresden je v teh dneh, vse do 13. februarja 1945, živel povsem mirno življenje. V Operi ni bilo večera brez predstave in vsak večer je bila Opera polna. Podobno je bilo tudi z drugimi mestnimi gledališči. Podobno je bilo s kinematografi, znani cirkus «Sarasin» pa je prav te dni dajal svojo «gala predstavo». V Dresdenu je bila zbrana tudi tista nemška družba, ki se sicer ni ogrevala za vojno, ki pa je imela na razpolago dovolj sredstev, da si je od nacistov kupila toliko svobode, da je počela, kar je hotela. Izživljala se je na varnem v Dresdenu.

Napad od 13. februarja se je začel ob 22 15, ko je nad Dresden priletelo 244 angleških bombnikov, ki jih je spremljalo do mesta nekaj lovcev. Prvi bombni napad je trajal dvajset minut. Drugi napad se je začel tri ure pozneje, ko je nad mesto priletelo 500 angleških bombnikov. Zavezniki so računali s tem, da bi z drugim napadom uničili vse pomožne predvsem pa gasilske službe. Računali so, da se bodo v Dresdenu zbrale vse pomožne službe iz Dresdena in bližjih mest. Za to je bilo dovolj tri ure. Pri tem so zavezniki računali tudi z dejstvom, da se bodo tedaj tudi nemška lovska letala zbrala na letališčih, da bi se oskrbela z gorivom. In tako so z drugim valom — 500 angleških bombnikov — uničili tudi vse nemško letalstvo, kar je bilo na tem področju.

Za dvema nočnima napadoma, ki so ju izvedli Angleži, je prišel na vrsto tretji val, ki so ga izvedli Američani, ki so v splošnem raje bombardirali čez dan. V prvih jutranjih urah je že dolgo prej zaznano grmenje naznanilo prihod številnih jat ameriških «letečih trdnjav». Kar 450 teh velikanov je priletelo nad Dresden. Čeprav se je iz mesta vil ogromen oblak dima, je bila vidljivost še vedno dobra in pilоti izvidniških letal so mogli dobro zaznati posamezne objekte, kar so nato sporočali svojim jatam bombnikom. Sicer pa je bil ta bombni napad praktično rušenje vsega, ne glede na cilj. Protiletalsko topništvo tokrat sploh ni odgovorilo, saj ga je v mestu ostalo le malo, ko pa so skoraj vse razpoložljive sile že prej pognali proti prodirajoči Rdeči armadi. In tudi tistih nekaj protiletalskih topov, kar jih je bilo še v Dresdenu, so uničili Angleži pri prvem in drugem napadu.

Dresden je gorel kot bakla in računajo, da je vročina, ki se je v središču mesta dvignila na tisoč stopinj C, povzročala tolikšno kroženje zraka, da je njegova brzina znašala 200 km na uro.

In vendar je Dersden ponovno oživel. Dresden je ponovno mesto umetnosti. V ta namen so porabili ogromno denarja. Na neki način se more Dresden primerjati Varšavi, kajti tudi v Dresdenu so potegnili iz raznih skritih arhivov stare načrte in črteže ter na osnovi teh, na osnovi spomina, celo na osnovi priložnostnih fotografij so nekatere palače in objekte zgradili prav takšne, kakršni so bili pred 13. februarjem 1945.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bodite na delu bolj previdni, nekdo vam skuša škodovati. Nagovor, ki vas bo prepričal.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Žrtvujte nekaj tudi za reklamo. Važen družinski posvet.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Danes boste vsem dokazali svoje dejanske sposobnosti. Ne bodite dlakocepski.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Izkoristite priložnost, ki se vam bo ponudila. Zanimiv in napet večer.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Ne podcenjujte sposobnosti svojih konkurentov. Nekoristna polemika z ljubljeno osebo.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Nenaden dogodek vam bo omogočil nepričakovan dobiček. Srečili boste nekega malčka.

TEHTNICA (od 23 9. do 22.10.) Izboljšali se bodo odnosi s kolegi. V čustvenem pogledu se bodo okoliščine zapletle.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Ne zanemarjajte tega, kar v resnici predstavlja bistvo vprašanja. Nesporazum v družini.

STRELEC (od 23.11. do 21.12.) Tehtajte dobro svoje besede, zlasti če so izrečene v javnosti. Srečni dnevi se obetajo vsem zaljubljencem.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Dan bo primeren za vse, ki se zadovoljijo z majhnimi zaslužki. V čustvenem pogledu začasno razočaranje.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Postavite se po robu negativnemu vplivu nekega znanca. Navdušeni boste nad koncertom, ki se ga boste udeležili.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Mirno povejte svoje mnenje, ki ga imate o nekem važnem vprašanju. Pozabite na krivico, ki vam je bila storjena.

RADIO VIZIJA

PETEK, 6. MARCA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Šola; 12.10 Pravni položaj žene v Italiji; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Kvartet Ferrara; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Šola; 18.50 Sodobni ital. skladatelji; 19.25 Priljubljene melodije; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Operna glasba; 21.30 Orkester Caravelli.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 16.00 Mali koncert; 16.20 Med prijatelji glasbe.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.30 Zbori in baleti; 9.30 Italijanske narodne; 10.15 Prisluhnimo jim skupaj; 10.45 Poje F. Hardy; 11.00 Strani iz albuma; 11.30 Jazz; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Aktualnosti; 14.15 Ansambli lahke glasbe; 15.30 Pops-tops; 16.20 Mladi izvajalci; 16.45 Kulturna panorama; 17.10 Simf. koncert; 18.00 in 19.30 Prenos RL; 19.00 Ansambel Tattoos; 22.10 Pisana glasba; 22.35 Nočni recital.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Pisan glasbeni spored; 13.30 Kratko odrsko delo; 14.16 Program za popoldne; 16.00 Program za mladino; 18.00 Dogodki in ljudje; 18.45 Popevke; 19.30 Luna park; 20.15 Baročne katedrale; 21.15 Simfonični koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Protagonisti; 10.00 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Pet vrtnic za Milvo; 14.00 in 16.50 Glasba po željah; 14.05 Juke box; 15.03 Poljudna enciklopedija; 15.40 Kolesa in motorji; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.20 Nabožna oddaja; 20.10 Program s Pisujem; 21.15 Kulturni pregled; 22.43 Radijska priredba; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Dvorakove skladbe; 10.55 Plošče resne glasbe; 11.40 Sodobna ital. glasba; 13.00 Mozart, Clementi; Boccherini; 14.30 Portret avtorja; 14.55 Mozartov Kvartet K 171; 15.10 Mendelssohn: Elija (oratorij); 17.10 Angleščina; 18.15 Gospodarska rubrika; 19.15 Koncert; 20.15 Poljudna znanost; 21.30 Eleonora Duse.

FILODIFUZIJA

9.20 Baletne skladbe; 10.10 Tartinijev Koncert štev. 58; 11.45 Pianist M. Pollini izvaja Chopina; 12.30 Pourcell: King Arthur; 14.25 Komorna glasba.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 7.15 Inform. oddaja; 8.04 Operna matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Ansambel J. Privška; 9.45 Vojvodinske narodne; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Koncertna glasba; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Savski val in Stari Ljubljančani; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Skladbe za mladino; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Napotki za turiste; 15.40 Hačaturjan: «Maškarada»; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Človek in zdravje; 17.15 Koncert po željah; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Rad imam glasbo; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Beneški fantje; 20.00 Zbor Donskih kozakov; 20.30 «Top-pops 13»; 21.15 O morju in pomorščakih; 22.15 Iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz — klub.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Nabožna oddaja; 13.00 Islandija, dežela mladine; 13.30 Dnevnik; 15.00 Ponovitev šole; 17.00 Program za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Klavirsko tekmovanje; 19.15 Sodobno življenje; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV tednik; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

17.00 Konjske dirke v Rimu; 18.30 Angleščina; 21.00 Dnevnik; 21.15 A. Vidalie: «Il capitan Coignet»; 22.45 Četrt ure z Mario Doris.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.45 Dnevnik; 9.35 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 14.45 TV v šoli; 16.10 Splošna izobrazba; 17.45 David Copperfield; 18.15 Obzornik; 18.30 Jazz: Kvartet Slydea Hamptona; 19.00 Mozaik; 19 45 Cikcak; 20.35 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju; 22.30 Malo jaz, malo ti — quiz.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7,1, najnižja 4,2, ob 19. uri 5 stop., zračni tlak 996,2 narašča, veter 5 km/h severovzhodnik, vlaga 80 odst., nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 7,7 stopinje, dežja je padlo 0,8 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 6. marca
DANICA
Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 17,58 — Dolžina dneva 11,23 — Luna vzide ob 6.03 in zatone ob 16.27
Jutri, SOBOTA, 7. marca
TOMAŽ

S ŠTUDENTSKE SKUPŠČINE V «AULI MAGNI»

Zasedba vsega vseučilišča - odgovor na nepopustljivost akademskega senata

Sklep so študentje sprejeli s 1000 in več glasovi proti 30 - Profesorji in rektor se niso odzvali ponovnemu vabilu, naj se udeležijo srečanja - Solidarnost z dijaki liceja «Galilei» - Odprta biblioteka in študijske izmene

Po odklonilnem nastopu akademskih oblasti, ki so spet odbile vabilo na javno srečanje s študenti, se je položaj na univerzi ponovno zaostril. Z več kot tisoč glasovi so študentje na včerajšnji splošni skupščini, potem ko so zaman čakali na prihod članov akademskega senata in rektorja, sklenili zasesti ves osrednji del univerze, kar v bistvu pomeni, da je trenutno zasedena že daljši čas, obenem pa so sklenili odpreti biblioteko in organizirati v njej študijske izmene. Sprejeli so tudi solidarnostno izjavo z dijaki liceja «Galilei», ki so ga predvčerajšnjim zasedli in sprejeli predlog o organizaciji «pro.ti - tečajev» v zasedenih šolskih prostorih .Pouk v zasedeni šoli bodo vodili visokošolci in tisti asistenti in docenti, ki bodo na to pristali in sporočili svoje ime predsedstvu študentske skupščine.

Vse sklepe so študentje v natrpani «auli magni» sprejeli skorajda enoglasno. Pojavila se je samo manjša skupina desničarsko usmerjenih študentov, ki so predložili, naj se zasedba prekine «v znak dobre volje». V tem smislu sta nastopila predvsem študenta Rigutti in Pecorari, vendar je skupščina ta predlog odbila, zanj pa je glasovalo kakih 30 ljudi.

Riguttiju, ki je predložil, naj se zasedba preneha je odgovoril najprej Gortanutti («Nihče naj ne trdi, da je zasedba za študente naporna, če v njej sam ni sodelował!»), nato pa še član predsedstva skupščine Ricci. Ta je predvsem poudaril, kakor tudi pozneje Poli, da ni boj tržaških študentov osamljena zadeva, temveč se nasprotno vključuje v skupek nastopov v vsej Italiji proti avtoritarizmu in preganjanju v šolah in tovarnah. Ne gre torej, je ugotovil, za nastop sindikalnega ,temveč političnega značaja, kar je — končno — dobro razumela akademska oblast, ki se je umaknila v svoj «slonokoščeni stolp» iz katerega noče v upanju, da bo nastal na vseučilišču kaos in bo lahko posegla s pomočjo policije. «Akademski senat se pogovarja s tiskom, študente pa zmerja: je mar to njihova avtoriteta? Če upajo, da se bomo demobilizirali, se motijo. Razgnati nas morajo s silo, s pendreki, iz naše univerze!»

Vsebinsko podobnost poziva akademskega senata s stališči skupinice desničarjev je obsodil tudi prof. Quadrifoglio, ki je obtožil akademski senat, da blefira.

Za povezavo študentskega boja s splošnim bojem, ki ga vodijo delavci (in v prvi vrsti sindikati v tovarnah), sta se zavzela katoličan Zanini in komunist Poli. Ob splošnem ploskanju je Zanini zaključil svoj govor z besedami: «Pojdimo v mesto, pojdimo na ulice, v srednje šole, h «Galileiu», pojdimo v tovarne in navežimo borbeno zavednost z drugimi silami, ki se prav tako kot mi bojujejo proti avtoritarizmu v klopi in za strojem!»

Sklep o razširitvi zasedbe na vso poslopje nove univerze je predložil Luigi Russo in ponovil znane zahteve študentov akademskemu senatu: dialog o gradbenih spremembah, ponovno odprtje rokov za predložitev študijskih načrtov.

Za povezavo z delavci in srednješolci se je izrekel tudi Poli, ki je povedal tudi, da bo danes popoldne v stari univerzi skupščina filozofske fakultete. Med skupščino, na katero je povabil predstavnike tiska in stranke, bo ravnatelj prof. Petronio razkril nekatere aspekte, kako je prišlo do določenih izbir v upravnem svetu univerze in drugih akademskih organih.

Izzivaču Senesu, kateremu je sledil Pecorari, je odgovoril študent Schenkel, za njim pa je povzel Ricci, ki je skupščini razkril, da so se desničarski študentje, ki si nadevajo naziv «apolitična skupina» sestali prejšnjega dne v neki tržaški pivnici z misovskim prvakom De Vidovichem. Pozval jih je, naj njegove trditve demantirajo, toda brez uspeha. Nastala je tišina, na kar je skupščina zadnjič glasovala. «Apolitična skupina» je zbrala 30 dvignjenih rok, proti pa nad 1000.

V zasedeni univerzi bo danes študentska skupščina nadaljevala z delom.

Včeraj je na tržaškem vseučilišču diplomirala iz političnih ved
DAŠA TOMŠIČ - SVETINA
Novi doktorici iskreno čestitajo prijatelji in znanci. Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik!

Carlo Antoni bo dobil ulico

V soboto 7. t.m. ob 11.30 bodo na križišču Lonjerske ceste z Ul. Napoleone Cozzi, kjer se začenja nova ulica, odkrili ploščo z imenom tržaškega filozofa Carla Antonija, po katerem se bo poslej ta ulica imenovala.

Prešernova proslava sinoči pri Sv. Ivanu

Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» je priredilo sinoči v društvenih prostorih Prešernovo proslavo, pri kateri so sodelovali otroci z osnovne šole pri Sv. Ivanu in svetoivanski pevski zbor pod vodstvom Nade Žerjalove.

Prvi je nastopil zbor, ki je zapel pesmi «Luna sije» (prir. Matej Hubad) in «Naše gore» (prir. Anton Förster). Zvrstili so se nato učenci tretjega, četrtega in petega razreda, ki so recitirali nekaj Prešernovih pesmi. Učenci petega razreda so še povedali nekaj besed o pesnikovem življenju. Na koncu so vsi skupaj zapeli ped vodstvom učiteljice Možinove pesem «Učenci mladi». Pohvaliti je treba učiteljice Malalanovo, Furlanovo in Možinovo za požrtvovalnost, otroke pa za pripravljenost in prisrčnost s katero so nastopali.

Večer je zaključil svetoivanski zbor, ki je zapel Ipovškovo (Pod lipo» in Vrabčevo «Zdravljico»š Posebno zadnjo pesem je občinstvo pozdravilo s pravim navdušenjem. Ker ploskanju ni bilo konca, so pesem ponovili. Da bi zadovoljili prav vse, so na koncu zapeli se Venturinijevo «Znamenje».

Društvo je ob zaključku programa priredilo skromno zakusko za nastopajoče.

GLASBENA MATICA — TRST

DANES, 6. MARCA OB 21. URI
V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA

KONCERT ORKESTRA GLASBENE MATICE

Solist: JOŽE FALOUT — rog
DIRIGENT OSKAR KJUDER

Na sporedu so skladbe:
Tartini prir. Bonelli: Andante in presto — iz kvarteta v d-duru št. 125
Mozart: Koncet za rog in orkester v es-duru
Osterc: Religioso iz suite za godala
Šorkočević: Simfonija št. 7 v g-duru

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» Sv. Jakob — Trst

priredi s sodelovanjem SPDT danes, 6. t. m. ob 20.30 predavanje dr. Sonje Mašerove

ŠPORT in ZDRAVJE

Na sporedu je tudi predvajanje filmov o smučarskih tečajih SPDT.

—*—

V soboto, 7. t.m. ob 21. uri

družabni večer

v počastitev mednarodnega praznika žena.

Vljudno vabljeni člani in prijatelji!

Prosvetno društvo LONJER - KATINARA

priredi v soboto, 7. marca ob 20. uri na sedežu prosvetnega društva

proslavo praznika žena

Vljudno vabljeni na številno udeležbo.

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM

V nedeljo, 8. marca ob 16.30

Fran Saleški Finžgar

NAŠA KRI

igra v štirih dejanjih

Zadnjič v Kulturnem domu!

Zaradi posebnega uspeha Finžgarjevega dela pri občinstvu in številnih prošenj, naj ga ponovimo, se je Slovensko gledališče v Trstu odločilo za še eno, zadnjo predstavo N a š e k r v i v Kulturnem domu. Če torej igre še niste videli, jo to pot ne zamudite.

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, v nedeljo eno uro pred začetkom predstave, rezervacije po tel. 734265.

V VHODNI VEŽI KULTURNEGA DOMA

je odprta vsak dan od 9. do 20. ure

RAZSTAVA O TABORIŠČIH

ki sta jo ob 25-letnici osvoboditve pripravili

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA in ZDRUŽENJE BIVŠIH POLITIČNIH DEPORTIRANCEV — ANED

Slovensko prosvetno društvo IGO GRUDEN iz Nabrežine

priredi v nedeljo, 8. marca 1970 ob 17. uri večer

PREŠERNOVA MISEL IN BESEDA

Sodelujejo Stanko Kosmina, učenci osnovne šole, člani dramske skupine, otroški pevski zbor Kraški slavček in moški pevski zbor Igo Gruden.

Vljudno vabljeni!

Zanimanje vlade za zaščito koristi Trsta med pogajanji Avstrija-EGS

Poverjeni predsednik vlade in zunanji minister v Rumorjevi vladi, posl. Aldo Moro je v nekem pismu tržaškemu poslancu Belciju zagotovil zanimanje italijanskega zunanjega ministrstva, da se bodo pri sklepanju trgovinskih dogovorov med Avstrijo in Skupnim evropskim tržiščem upoštevale tudi koristi dežele Furlanije-Julijske krajine in tržaškega pristanišča še posebej.

Pobudo posl. Mora je tržaška krščanska demokracija podprla, poslala pa mu bo podrobnejšo dokumentacijo.

V soboto, 7. marca ob 21. uri v prosvetni dvorani na Proseku

proslava 8. marca

Na programu je govor in nastop pevskega zbora Vasilij Mirk. Sodelovala bo tudi narečna pesnica Marija Mijot, ki bo recitirala svoje pesmi.

Po kulturnem sporedu sledi prosta zabava.

Vabljeni vsi!

SESTANEK DEŽELNEGA ODBORA ZA JAVNA DELA

Odobrili so za milijardo lir javnih del v tržaški občini

497 milijonov bodo porabili za kanalizacijo, 280 milijonov za podzemeljske prehode in 200 milijonov za popravilo pločnikov

Na včerajšnji seji deželnega tehničnega odbora so, pod predsedstvom odbornika za javna dela Masutta proučili razne načrte za javna dela v tržaški pokrajini. Med proučenimi in odobrenimi načrti naj omenimo dela za cestno kanalizacijo na področju Sv. Sobote. Ta načrt predvideva dela v ulicah Valmaura, Macelli in Ratto della Pileria. Prav tako se tiče načrt del za greznično napeljavo na področju med škedenjsko vzpetino, Montebellom in hribom Sv. Pantalejmuna. Za vsa ta dela bodo porabili 497 milijonov lir, pri čemer bo dala prispevek dežela na podlagi zakona št. 23 iz leta 1966.

Odbor je proučil tudi razpis natečaja za gradnjo dveh podzemeljskih prehodov pod Ponte della Fabra ter na križišču Plic Flavia in Macelli. S tem so se lotili vprašanja prehoda pešcev v mestu. Občina namerava namreč izvesti razna dela, ki bodo kasneje izboljšala promet na najbolj prometnih mestnih področjih. Na Trgu Santorio se stekajo številne proge mestnih prevozov in je tudi prehod pešcev zelo številen. Zato je treba tu poskrbeti tudi za bolj gibčen promet, kar bodo dosegli s podzemeljskim prehodom za pešce. V ta namen so izbrali za dodelitev del obliko dražbe in natečaja, s katerim bodo povabili k sodelovanju podjetja, ki so specializirana za takšne gradnje. Za ta dva podzemeljska prehoda bodo porabili 160 milijonov lir. Isto obliko dodelitve del so izbrali tudi za podzemeljski prehod pod Ul. Flavia pri kinu Lumière, kjer je promet zelo velik in se je pripetilo doslej mnogo nesreč. Za ta prehod bodo porabili 120 milijonov lir.

Odbor je proučil tudi občinski načrt za ureditev številnih pločnikov v raznih mestnih predelih. Gre za štiri obroke del po 50 milijonov vsak. Stare razmajane pločnike bodo odstranili in jih obnovili s cementno podlago.

Nalezljive bolezni

Občinski zdravstveni urad javlja, da so med 23. februarjem in 1. marcem zabeležili naslednje primere nalezljivih bolezni: škrlatinka 14 primerov (1 izven občine), ošpice 1, norice 22, oslovski kašelj 1, vnetje priušesne slinavke 16 (1 izven občine), rdečke 5, infekcijsko vnetje jeter 4 (1 izven občine), tetanus 1 primer.

O kulturnih in socialnih vprašanjih

Srečanje predstavnikov KD in Slov. ljudskega gibanja

Tiskovni urad Krščanske demokracije nam je poslal v objavo naslednje sporočilo:

«Večja poglobitev kulturnih in socialnih stikov med Krščansko demokracijo in Slovenskim ljudskim gibanjem: to je rezultat sinočnjega srečanja v palači Diana med predstavniki obeh političnih skupin, ki imata sorodne ideološke koncepte. Gre za vprašanja precejšnje važnosti, ki so odraz današnje stvarnosti obširnejše izmenjave mnenj med obema skupinama. Omenjeni stranki, poudarjajoč vsaka svojo avtonomno politično stališče, meni.ta — kot je bilo rečeno na sestanku — da so potrebna pogostejša srečanja in globlji dialog o problemih skupnega zanimanja. Kajti to je pot, po kateri nameravata obe skupini nadaljevati za dosego boljšega sožitja in razumevanja med Italijani in Slovenci. Srečanja so se udeležili predsednik dr. Teofil Simčič in tajnik dr. Franc Mljač za Slovensko ljudsko gibanje ter pokrajinski tajnik Sergio Coloni in podtajnik Arturo Vigini za Krščansko demokracijo.

Spored stavk uslužbencev ENEL

Včeraj je bila v prostorih družbe ENEL v Ulici Diaz skupščina uslužbencev, včlanjenih v FIDAE-UILPS, na kateri so razpravljali o razvoju spora o novi delovni pogodbi.

Sindikat FIDAE je določil naslednji spored stavk od 5. do 15. t.m. Za delavce in uradnike danes popoldne štiri ure stavke, v ponedeljek nadaljnje 4 ure. Za delavce v izmenah (v kabinah v Rocolu, Rojanu in Žavljah): danes, 6. t.m. in v petek, 13. t.m. po štiri ure, to je od 13. do 17. ure ter v soboto, 7. t.m. in v soboto, 14. t.m. za razne izmene od 2. do 6. ure, od 10. do 14. ure in od 18. do 22. ure. Ob nedeljah, 8. in 15. t.m. od 2. do 6. ure.

Za delavce v izmenah na Občinah in v Padričah ob petkih, 6. in 13. t.m. od 13. do 17. ure, ob sobotah, 7. in 14. t.m. od 2. do 6., od 14. do 16. in od 20. do 22. ure. Ob nedeljah, 8. in 15. t.m. od 2. do 6. ure, od 6. do 8. ure in od 12. do 14. ure.

Sindikat potrjuje tudi vsedržavno stavko v torek, 10. t.m., ki bo trajala od zadnje izmene 10. t.m. do zadnje izmene 11. t.m. Od danes do 15. t.m. je ukinjeno tudi vse izredno delo.

Volitve za obnovo pokrajinskega odbora za obrtništvo

Predsednik pokrajinskega odbora za obrtništvo v Trstu dr. Valmarin sporoča, da je od danes naprej na vpogled na občinskih razglasnih deskah in pri trgovinski zbornici manifest, ki razpisuje, v skladu z deželnim zakonom št. 6 z dne 24. februarja 1970, volitve za obnovo pokrajinskega odbora za obrtništvo.

Rok za vložitev kandidatnih list zapade 30 dni po objavi manifesta ter se bo zato nepreklicno zaključil ob 12. uri dne 5. aprila 1970. Na vsakem spisku mora biti največ 15 imen kandidatov, spisek pa mora podpisati najmanj 150 volivcev in največ 225 vpisanih obrtnikov. Vsi podpisi morajo biti overovljeni kakor je predpisano po 5. odstavku člena št. 15 omenjenega deželnega zakona. Spiskom je treba priložiti izjave kandidatov, da sprejmejo kandidaturo — tudi podpisi pod temi izjavami morajo biti overovljeni — ter potrdila o volilni pravici kandidatov.

Tajništvo pokrajinskega odbora za obrtništvo pri trgovinski zbornici bo do zapadlosti roka za vložitev kandidatnih list odprto vsak delavnik in tudi ob praznikih od 9. do 12. ure.

V OKVIRU 22. TRŽAŠKEGA VELESEJMA

Tudi letos pomembne prireditve o pohištvu

13. mednarodno srečanje o pohištvu - 10. vsedržavni natečaj za najboljše izdelke - Razstava nagrajenih izdelkov

Tudi v okviru letošnjega 22. mednarodnega velesejma, ki bo kakor znano v času od 14. do 28. junija, bo vodstvo velesejemske uprave organiziralo vrsto specializiranih prireditev na področju pohištva in opreme.

Tako bo 21. junija pod pokroviteljstvom odseka za pohištvo vsedržavne zveze industrijcev z lesom in s pluto **13. mednarodno srečanje o pohištvu,** katerega se bo udeležilo veliko število proizvajalcev, projektantov in razpečevalcev tega blaga. Razprava se bo razvila okoli glavne teme z naslovom «Pohištvo kot proizvod konsumne družbe. Najnovejši razvoj v proizvodnji in rezpečevalnem procesu». Glavno poročilo o tem vprašanju bo podal omenjeni odsek za pohištvo.

Poleg tega bo letos **10. vsedržavni natečaj o pohištvu,** katerega se lahko udeležijo le italijanski projektanti in risarji. Po uspehu lanskega natečaja, ki je viden tudi po tem, da je domača industrija že začela proizvajati vse poslane modele, se letošnji natečaj odpira na temo «Nove surovine za nove izdelke: kosovno pohištvo v sklopu stanovanjske opreme». Ustrezne nagrade bodo kakor po navadi razdelili med zmagovalce ob priliki zasedanja o pohištvu. V okviru velesejma bodo pripravili razstavo nagrajenih izdelkov, medtem ko bo zbirka aktov o strokovnem zasedanju, ki bo izšla iz tiska po zaključku velesejma, vsebovala tudi več fotografij z natečaja in ustrezne razstave.

Sejem bo seveda obsegal kakor vsako leto tudi običajen izbor sodobnega pohištva iz Italije in iz tujine, s posebnim poudarkom na kakovostno ponudbo obrtniške proizvodnje. Končno je treba zabeležiti, da bo tudi letošnji prikaz pohištva in z njim združeno zasedanje na isto temo pomenilo novo ugodno priložnost za sestanek med risarji, proizvajalci in razpečevalci iz številnih držav, ki si bodo v našem mestu izmenjali izkušnje, sklenili nove zveze in kupčije ter se seznanjali s tekočo problematiko tega področja. Konference bodo sprva prevajali v več jezikov, to je v italijanščino, francoščino, nemščino in angleščino. Kljub temu, da je Jugoslavija na tržaškem sejmu prisotna vse od prve povojne prireditve in kljub temu, da je važnejša razstavljavka iz tujine na področju pohištva, žal ni videti, da bi vodstvo velesejma imelo za potrebno, da strokovna predavanja začne končno prevajati tudi v slovenščino ali srbohrvaščino, kar bi bilo povsem logično in v skladu s pomenom prisotnosti sosedne republike na naši osrednji gospodarski prireditvi. To velja tudi za pomembnega udeleženca na tržaških lesnih prireditvah, namreč za tukajšnji Center za dokumentacijo o mednarodni lesni trgovini, ki tudi izdaja vse svoje publikacije v vrsti tujih jezikov, med katerimi pa zaman iščemo jezik najbližjega soseda.

DOBRA ZAMISEL TRŽAŠKIH POMORSKIH KROGOV

Na tržaški univerzi fakulteta tudi za pomorsko gospodarstvo?

Seja pomorskih strokovnjakov pri trgovinski zbornici - Kmalu bo pristaniška ustanova prejela 7500 novih palet in 30 premičnih žerjavov

Te dni so se v trgovinski zbornici sestali člani pomorskega odseka pokrajinske gospodarske konzulte. Srečanja, ki ga je vodil načelnik odseka ing. Cirrincione in ki mu je prisostvoval predsednik zbornice dr. Caidassi, so se udeležili tudi zastopniki pristaniških delavcev.

Na sestanku so razpravljali o številnih problemih, ki se nanašajo na pomorsko življenje v Trstu in na poslovanje naše luke, med drugim pa so načeli zanimiv problem, kako organizirati na tržaški univerzi fakulteto za pomorsko gospodarstvo. S to zamislijo so se načelno strinjali vsi prisotni.

Člani pomorskega odseka so nadalje razpravljali o pristaniških storitvah, ki so v zadnjem času kakovostno precej popustile ter s tem izpostavile luko čedalje močnejšemu pritisku zunanje konkurence. Predvsem primanjkuje zadostne kvalificirane delovne sile pri sami pristaniški ustanovi: ta ima na razpolago zlasti premalo upravljavcev žerjavov in tehtnic, vozačev in drugega kvalificiranega osebja, prav tako pa je pomanjkljivo tudi delo pristaniških delavcev, predvsem zaradi pomanjkanja ustrezne mehanizacije za pretovarjanje blaga. Da bi čimprej lahko premaknili celoten problem s sedanje mrtve točke, so člani odseka poverili predsedniku Caidassiju nalogo, naj primerno nastopi pri volilnih organih pristaniške ustanove in pri osrednjih, deželnih in krajevnih organih ter pri tržaških parlamentarcih. Predvsem pa bo treba doseči od vlade, da bo priznala vodstvu pristanišča večjo neodvisnost kar zadeva izgradnjo novih sodobnih tehničnih naprav v luki in uporabo že nakazanih sredstev iz «Sinjega načrta» za italijanska pristanišča. V tej zvezi so strokovnjaki vzeli z zadovoljstvom na znanje, da bo 7500 palet in 30 premičnih dvigal, ki jih je vodstvo pristanišča nabavilo na osnovi finančnega nakazila po zakonu štev. 1200 iz leta 1965, prispelo v luko v prihodnjih dveh - treh mesecih.

SPOROČILO SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Prošnje za namestitev na slovenskih srednjih šolah

Tajništvo priporoča vsem, naj napišejo prošnjo samo v slovenskem jeziku

Tajništvo Sindikata slovenske šole v Trstu obvešča, da morajo po ministrski uredbi z dne 25.2.1970 vložiti do 10. marca prošnjo na kolkovanem papirju za vključitev v lestvico suplentov na slovenskih srednjih šolah tisti profesorji, ki so že učili vsaj dve leti na srednji šoli, a nimajo potrebne specifične diplome.

Do 21. marca pa morajo vložiti prošnjo za namestitev za nedoločen čas vsi tisti profesorji, ki so bili že v šolskem letu 1969-70 imenovani za nedoločen čas. Sicer ti niso obvezani vlagati prošnje, vendar sindikat svetuje, da jo napišejo na prostem papirju. Prošnji morajo priložiti obrazec (skedo mod. 5). Prošnjo naj zlasti napišejo tisti profesorji, ki hočejo menjati stolico ali dopolniti število ur, v koliko jim manjka kaka ura za polno stolico, ter še profesorji na strokovnih zavodih in tehnično-praktični učitelji.

Profesorji, ki so bili v službi že 4. oktobra 1954, naj v prošnji navedejo, da prosijo za potrditev na isti stolici po členu 4/c londonske spomenice.

Profesorji, ki bodo letos prvič vložili prošnjo za vključitev v lestvico poverjenih za nedoločen čas, morajo vložiti do 31. marca prošnjo na kolkovanem papirju. Priložiti morajo doktorsko diplomo, potrdilo o stalnem bivališču, obrazec štev. 4 (skeda mod. 4) in morebitno potrdilo o usposobljenostnem izpitu ter izjavo na prostem papirju, da so vpisani v zbornico srednješolskih profesorjev. Priložijo naj tudi družinski list, potrdilo če so bivši bojevniki, člani odporniškega gibanja, partizani, deportiranci, vojne sirote, vojne vdove itd., ker jim ta potrdila zagotavljajo prednost pri namestitvi.

Ministrska uredba določa, da bosta odločali o namestitvah in pritožbah za slovenske šole posebni dve pokrajinski slovenski komisiji, v katerih bo tudi predstavnik Sindikata slovenske šole. Prav tako bosta morali biti imenovani dve posebni pokrajinski slovenski komisiji v Gorici, v katerih bo predstavnik goriškega slovenskega sindikata.

Opozarjamo, da so uredbe v prodaji po kioskih. Vsekakor pa si jo člani sindikata lahko ogledajo na sedežu, kjer bodo dobili tudi pojasnila.

Vsem toplo priporočamo, naj napišejo prošnje samo v slovenskem jeziku, kajti lani, na žalost, so nekateri profesorji napisali prošnjo v italijanščini.

Izgubljeno-najdeno

Pri odseku X (ekonomat tržaške občine, soba št. 128, III. nastropje v občinski palači) so na razpolago lastnikom naslednji v februarju izgubljeni predmeti :

Italijanska in tuja valuta, denarnice, torbice, ure, zapestnice, prstani, ura za merjenje toka, fotografski material, likalnik, dežniki, kolesa, škatla šiber, torba z obleko, volnena čepica, rokavice in ovratnik iz kožuhovine.

Lastniki lahko dobijo izgubljenje predmete vsak delovni dan od 9. do 12. ure.

Tudi za openski tramvaj pravilnik mestne policije

Ravnateljstvo avto-filo-tranvajske službe Acegat opozarja potnike, da veljajo tudi na avtobusni progi Občine-Oberdankov trg norme za prevoze oseb, ki jih predvideva «Pravilnik mestne policije». Zaradi tega bodo potnike brez voznih listkov ali drugih ustreznih potnih dokumentov, osebe, ki ne spoštujejo navodil uslužbencev ali drugih norm, ki so izobešene v javnem vozilu o disciplini prevoza, kaznovali z globo 3.000 lir.

Posebej je treba opozoriti, da «Pravilnik mestne policije» izrecno prepoveduje kajenje v javnih vozilih.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 5. marca 1970 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

UMRLI SO: 90-letna Ortensia Ciaccio vd. Binni, 77-letna Maria Vidic por. Digianantonio, 79-letni Franc Rešaver, 59-letni Carlo Cecconi, 78-letni Francesco Brezzi, 77-letni Benedetto Degrassi, 76-letni Pietro Maglizza, 75-letna Caterina Zubin por. Perin, 79-letna Agnese Macek.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ulica Commerciale 26, Rossetti-Emili, Ulica Combi 19, Al Samaritano, Trg Ospedale 8, Tamaro & Neri, Ulica Dante 7.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Ai due Mori, Trg Unità d'Italia 4, Al S. Lorenzo, Ul. Soncini 179 (Skedenj).

Gledališča

VERDI

Danes zvečer ob 20.30 zadnja predstava Mozartove opere «Don Juan» za red C v parterju in ložah ter za red A na galerijah in balkonih. V naslovni vlogi nastopa baritonist Justino Diaz, poleg njega pa Irma Landucci, Luisa Alberti, Fulvia Ciano, Renzo Casellato, Paolo Montarsolo, Giovanni Antonini in Leonardo Monreale. Dirigent Ernst Märzendorfer.

Za soboto je najavljena prva predstava Verdijeve opere «Ernani», enajsta in predzadnja na letošnjem repertoarju. Dirigent Ottavio Ziino. Nastopajo: Ruggero Bondini (protagonist), Renato Bruson (Don Carlo), Carlo Cava (Silva), Linda Valena (Elvira) in še Laura Cavalieri, Raimondo Botteghelli in Vito Susca.

Režija Carlo Piccinato, koreografija Susanna Egri. Scene in kostumi po osnutkih Nicole Benoisa. Orkester in zbor (pod vodstvom Gaetana Riccitellija) ter baletni zbor gledališča Verdi.

Sobotna predstava bo za red A v parterju in ložah ter za red B na galerijah in balkonih. Začetek ob 20.30.

Tako za zadnjo predstavo «Don Juan» kot za prvo predstavo «Ernani» se pri blagajni gledališča (tel. 23-988) nadaljuje prodaja vstopnic.

POLITEAMA ROSSETTI

Feydeaujeva komedija «La dame de chez Maxime» v izvedbi skupine Valeria Moriconi, Tino Carraro, Renzo Montagnani in Adriana Innocenti, bo na sporedu še danes z začetkom ob 20.30.

Za soboto je potrjen prvi recital Mine in Giorgia Gaberja (ob 20.30), ki bo na sporedu tudi v nedeljo popoldne in zvečer.

Razstave

V umetnostni galeriji «Torbandena» razstavljajo ugledni umetniki Mascherini, Mušič, Spacal in Zigaina. Razstava bo odprta do 14. marca od delavnikih od 10.30 do 12.30 ter od 16.30 do 19.30, ob nedeljah pa od 11. do 13. ure.

V umetnostni galeriji «Il Tribbio» je razstava risb slikarja Livia Rosignana. Urnik galerije je ob delavnikih od 11. do 13. ter od 17.30 do 20. ure, ob praznikih pa od 11. do 13. ure.

V umetnostni galeriji «Russo» razstavlja od 1. do 10. marca Gianni Blason.

V «La Cappella» — Centru za raziskave in avdiovizivne eksperimente, je do 14. marca razstava z naslovom «Ustvarjalna fotografija». Sedaj je v teku kolektivna razstava, 7. marca ob 18.30 pa javno srečanje in debata.

V občinski umetnostni dvorani v Palači Costanzi je razstava vsedržavnega natečaja osnutkov za podrobnostni regulacijski načrt za zgodovinski del mesta Trsta.

V umetnostni galeriji «La Lanterna» v Ulici S. Nicolò 6 bo v soboto otvoritev razstave grafik Bruna Cassinarija, v mali dvorani pa razstava grafik Joe Tilsona. Razstava bo odprta do 24. marca.

Kino

Nazionale 15.30 «Il cavallo in doppio petto», Diane Baker, Dean Jones. Sledijo slikanice.

Eden 16.00 «Rosolino Paternò, Soldato». Nino Manfredi, Jason Robards.

Fenice 15.30 «Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto». G. M. Volonte, F. Bolkan. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00 «Metello». Lucia Bosè, Massimo Ranieri, Ottavia Piccolo.

Excelsior 16.00 «L'Amica». Lisa Gastoni, G. Ferzetti, E. Martinelli. — Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00 «Interrabang». Haidee Politoff, Corrado Pani, Beba Lončar. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «Le false verg'ni sensi». Marta Hyer in Vincent Price. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Alabarda 16.30 «Les strip-teaseuse». Sabine Sun, Claude Beauclair. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «La caduta degli dei». Režiral Visconti. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom. Zadnji dan.

Cristallo 16.00 «Topaz». Hitchcock. Technicolor.

Capitol 15.30 «Quel temerari sulle loro pazze scatenate, scalcinate carriole». T. Curtis, Walter Chiari in Lando Buzzanca.

Moderno 16.30, 19.30 in 22.10 «Funny girl». Barbra Streisand.

Impero 16.30 «L'uomo venuto dal Cremlino». Anthony Quinn. Technicolor.

Vittorio Veneto 16.00 «Un uomo da marciapiede». G. Veight, D. Hoffman. Technicolor. — Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 16.00 «I lunghi giorni delle aquile». Curd Jürgens, Cristopher Plumer, Michael Caine.

Abbazia 16.00 «Per un pugno di eroina». Horts Frank, Don Becker, Valeria Ciangottini. Technicolor.

Astra 16.30 «Cinque tombe per un medium», Barbara Steele. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «France Prešeren» v Boljuncu priredi v soboto, 7. tm. ob 20.30 v prostorih srenjske hiše praznik žena. Vsi so vljudno vabljeni.

SPDT vabi vse ljubitelje narave na predavanje

prof. MILKA BAMBIČA

«BARVE IN OBLIKE V NARAVI»

ki bo v petek 13. marca ob 20.30 uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu.

Predavanje bodo spremljali barvni diapozitivi.

Razna obvestila

POGREBNO PODPORNO DRUŠTVO V BAZOVICI vabi vse člane na redni občni zbor v nedeljo, 8. 3. 1970 ob 15. uri v dvorani Prosvetnega doma v Bazovici.

Odbor

Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine obvešča vinogradnike tržaške občine, ki bi radi razstavljali na letošnji vinski razstavi v Križu (27., 28. in 29. junija t.l.), da sporočijo svojo prijavo do 31. marca. Prijave sprejema Kmečka zveza, Ul. Geppa 9, Trst.

V svetoivanskem Marijinem domu v Trstu bo v nedeljo, 8. marca ob 17. uri nastopila igralska skupina iz Ul'ce Risorta z naslednjim sporedom: Gospa v minikrilu (skavtinje), V šoferski šoli (skavti), Srčnost na preizkušnji (Mar, družba).

Izleti

Kmetijska zadruga v Trstu organizira 19. marca izlet v Verono ob priliki mednarodnega kmetijskega sejma. Prijave sprejema urad v Ulici Foscolo 1.

Ob 25. obletnici smrti

Zore Perello

bo v nedeljo 8. t. m. ob 9. uri maša zadušnica v cerkvi pri Sv. Jakobu.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dobri in dragi brat ter stric

FRANC REŠAVER

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 6. t. m. ob 11. uri iz kapele evangeljskega pokopališča pri Sv. Ani.

Žalujoče družine: REŠAVER, MODRIJAN in ČEBULEC

Trst, Divača, 6. marca 1970

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Odobren zakonski osnutek o prispevkih za razvoj industrije v gorskih predelih

Zavrnjena resolucija KPI v zvezi z bolnišnico Fatebenefratelli v Gorici

Na včerajšnji seji deželnega sveta so odobrili zakonski osnutek o ponovnem finansiranju deželnega zakona štev. 35 z dne 30. septembra 1969. S tem zakonskim osnutkom se pooblašča dežela, da letos prispeva za razvoj industrije na gorskih področjih še eno milijardo lir. Za osnutek so glasovali vsi svetovalci, razen svetovalcev KPI in PSIUP, ki so glasovali proti. Zatem pa so razpravljali o resoluciji svetovalcev KPI in PSIUP v zvezi z velikim deželnim prispevkom zasebnemu zdravstvenemu zavodu «Fatebenefratelli» v Gorici. Poleg tega so komunistični svetovalci vložili o tem problemu tudi vprašanje. Tudi omenjena resolucija je bila zavrnjena, ker so glasovali zanjo samo predlagatelji, t.j. komunisti in socialni proletarci.

O zgoraj omenjenem zakonskem osnutku je poročal demokristjan Di Gallo, ki je najprej omenil zakon štev. 35 o prispevkih za gradnjo novih tovarn na gorskih področjih, oziroma za njihovo povečanje. Ta zakon določa, da bo dajala dežela vsako leto po 250 milijonov lir v ta namen. Ker pa se je pokazalo, da je to premalo, so sedaj sklenili, da zakon ponovno finansirajo z zakonskim osnutkom, to je z eno milijardo lir. Pri tem gre za prvi ukrep v prid industriji na gorskih področjih, s čimer se daje tem področjem prednost pred drugimi. Upoštevati pa je treba, da so zelo zaostala. V nekaj mesecih je deželna prejela na podlagi omenjenega zakona kar 22 prošenj, od katerih 17 za nove tovarne, 5 pa za razširitev starih. V ta namen bodo industrijci investirali 12 milijard lir in ustvarili dva tisoč novih delovnih mest, (vsaj tako pravijo). Dežela naj bi prispevala skupno skoraj dve milijardi, upoštevajoč, da bo dajala za nove tovarne 20 odst. prispevka, za razširitev starih pa 10 odst. Dejansko bo dežela prispevala za vsako novo delovno mesto en milijon lir. Zasebni industrijci pa lahko dobe še druge prispevke, n. pr. od države. Med drugim pridejo v poštev za posojila za nove tovarne tudi občine Trbiž, Krmin, Čedad, Tarčent, Fojda, za razširitev obratov pa Trbiž, Zagraj, Doberdob in Sempezzo. Poročevalec je tudi poudaril, da je deželna družba «Friulia» udeležena pri petih izmed teh pobud ter da sta dve podjetji prosili tudi za ugodnosti, ki izvirajo iz deželnega zakona štev. 25 iz leta 1965.

V razpravi o zakonskem osnutku je prvi spregovoril komunist Zorzenon. Predvsem je izrekel dvome v vsoti, ki je potrebna za ustvarjanje enega delovnega mesta, saj je znano, da mora biti na razpolago za to precej milijonov. Po njegovem mnenju niso podjetja, ki so zaprosila za deželno podporo, te podpore dejansko potrebna ter bi lahko zadovoljili njihove prošnje že na podlagi zakona štev. 35: milijardo lir, ki jo predvideva ta zakonski osnutek, pa bi lahko porabili za bolj nujne potrebe.

Štoka (Slov. skupnost) je rekel, da je zakon štev. 35 zbudil precej zanimanja pri gospodarstvenikih, saj je moč na ta način zagotoviti precej novih delovnih mest. Toda povsod ni zakon vzbudil prevelikega zanimanja, kar velja na pr. za čedajsko področje. Tu so glavna ovira pač vojaške služnosti. Poleg tega pa tudi niso dovolj razvite prometne zveze. Ravno zato je v teh krajev, t.j. iz Beneške Slovenije, veliko izseljevanje. Zato bi morali predvsem skrčiti vojaške služnosti in izboljšati cestne in železniške zveze. Le tako se bodo lahko uresničile nove industrijske pobude in zagotovilo delo domačinom. Liberalec Bertoli je dejal, da liberalci na splošno nasprotujejo pobudam, ki so izjemne, toda v tem primeru gre za pasivne gorske kraje, ki jim je treba pomagati.

Bettoli (PSIUP) je dejal, da ne pomeni veliko število prošenj za prispevke le zanimanje zasebnih gospodarskih operaterjev, marveč dokazuje tudi, da se radi obračajo po pomoč na javne finance, kar pomeni podpiranje zasebne pobude. Dežela pa bi morala predvsem podpirati javne pobude. Po njegovem mnenju niso vsi dosedanji deželni prispevki pomagali k povečanju števila delovnih mest in so kvečjemu le zadržali njihovo upadanje. Socialni proletarci ne verjamejo v zasebno pobudo in me menijo, da bi lahko le z zgraditvijo takšne javne industrije izboljšali gmotni položaj gorskih predelov. Schiavi (MF) je izrekel zadovoljstvo z zakonskim osnutkom; prav tako je storil tudi misovec Boschi. Zadnji je spregovoril demokristjan Martinis, ki je seveda pohvalil zakonski osnutek.

Svetovalcem je odgovoril poročevalec Di Gallo, ki je razpršil nekatere njihove dvome. Rekel je, da za ustvaritev vsakega delovnega mesta, je potrebno mnogo denarja, toda v tem primeru gre za drobne industrijske izdelke, za kar je izdatek manjši. Rekel je tudi, da je naklonjen resoluciji, ki so jo predložili svetovalci Furlanskega gibanja, katera se zavzema za to, da bi ponovno finansirali omenjeni zakon štev. 35, če bi se pokazala potreba. Predsednik Berzanti pa je orisal vzroke ponovnega finansiranja zakona, saj se je pokazalo, da bo imel dobre rezultate. Tudi on se je izrekel za omenjeno resolucijo ter sprejel tudi resolucijo demokristjanskih svetovalcev, naj bi priznali tudi občino Ragogna za gorsko področje in s tem omogočili nove industrijske pobude v njej. Sledila je razprava o nekaterih spreminjevalnih predlogih, nato pa glasovanje z že omenjenim razultatom.

Precej dolga je bila razprava o resoluciji KPI in PSIUP o deželnem prispevku bolnišnici «Fatebenefratelli» v višini ene milijarde lir. Resolucijo je orisal svetovalec Bergomas in predvsem kritiziral dejstvo, da se daje denar zasebni ustanovi. V razpravi so potem spregovorili svetovalec Cecotto (MF), Cocianni (KD), Rizzi (PSIUP), Morelli (MSI) in Trauner (PLI). Diskutantom je v imenu odbora odgovoril odbornik za zdravstvo Devetag, ki je rekel, da gre za javno ustanovo, za kar jo je priznala že leta 1876 pokojna Avstrija, in kar je bilo potrjeno na podlagi senžermenske pogodbe. Dežela bo dala eno milijardo, uprava bolnišnice pa se je obvezala, da jo bodo tako preuredili, da bo lahko sprejela veliko število starih kroničnih bolnikov. Dežela se namreč zaveda, da je potrebna v ta namen nova zgradba, saj so zgradbo, v kateri je sedaj bolnišnica, sezidali že leta 1785.

V začetku seje je komunistični svetovalec Moschioni zahteval, naj deželni svet čimprej začne razpravljati o zakonskem predlogu njegove skupine o dopolnitvi zdravstvene in farmacevtske oskrbe kmetovalcev. Toda večina deželnega sveta je ta predlog zavrnila.

Zebrasti prehodi na križišču ulic Canova-Pascoli

Križišče ulic Canova in Pascoli je redno prizorišče prometnih nesreč, nekaterih tudi precej hudih. Kljub temu, da je pri nas v veljavi prednostni sistem desne strani, se vozači, ki vozijo po ulicah Canova in Piccardi, tega na splošno ne zavedajo dovolj in na številnih križiščih običajno ne dajejo prednosti vozilom, ki prihajajo na Ul. Canova in Ul. Piccardi z njihove desne. In ker je tudi Ul. Pascoli zelo prometna, prihaja prav na tem križišču do zelo pogostih trčenj.

Prav zato je župan izdal odlok o uvedbi zebrastih prehodov na tem križišču, kar naj bi vozače prisililo, da bodo zmanjšali hitrost in se tako v znatni meri izognili trčenjem ali pa jih vsaj ubložili. Razvrstitev prehodov bo naslednja:

1. na Ul. Canova na vogalu z Ul. Pascoli,
2. na Ul. Pascoli na vogalu z Ul. Canova (proti Ul. Rossetti)
3. na Ul. Pascoli na vogalu z Ul. Canova (proti Ul. Conti),
4. na Ul. Piccardi na vogalu z Ul. Porta,
5. na Ul. Piccardi na vogalu v Ul. Eremo,
6. na Ul. Porta na vogalu z Ul. Piccardi (proti Ul. Rossetti).

Važno obvestilo šolskega skrbnika

Šolski skrbnik sporoča, da je bila objavljena ministrska odredba glede premestitve in namestitve nestalnih profesorjev na srednjih šolah za šolsko leto 1970-71.

Omenjeni odlok določa rok 21. marca 1970 za predložitev prošenj glede: sistematizacije delovnih mest za profesorje, ki so bili sprejeti v službo za nedoločen čas; premestitve profesorjev, ki so bili imenovani za nedoločen čas; za nove kandidate za imenovanje za nedoločen čas (od 1. 10. 1970 naprej).

Odredba predvideva, glede prosilcev za namestitev na slovenskih srednjih šolah, ki nimajo potrebnih spričeval za sprejem na habilitacijske izpite, sestavo posebnega seznama za dodelitev morebitnih suplenc. Prošnje za vključitev v ta seznam morajo biti predložene do 10. marca.

V soboto zvečer v Repnu proslava 8. marca

Žene in dekleta iz Repna, s Cola in Poklona ter od Fernetičev, to je iz repentabrske občine, bodo tudi letos, kot že dolgo vrsto let, proslavile 8. marec. Zbrale se bodo v soboto zvecer v dvorani Križmanove gostilne v Repnu na skupni večerji, po večerji bo zapel narodne in partizanske pesmi domači pevski zbor «Srečko Kumar», za dobro voljo in zabavo pa bo poskrbel tudi orkester, da se bodo ob veselih zvokih zavrtele nekdanje in sedanje mladinke. Na proslavi ženskega praznika v Repnu je vsako leto veselo, prijetno in tovariško vzdušje. Zato radi pridejo gostinje in gosti tudi iz drugih bližnjih vasi. Najprej se zbere za mizami samo nežni spol, potem pa pridejo še možje in fanti.

Opozorilo profesorjem

Osrednje šolske oblasti so že začele s pripravami za prihodnje šolsko leto. Predvsem je treba poskrbeti za imenovanje in premestitve profesorjev, zlasti tistih, ki niso v stalnem staležu in katerih je v Italiji največ. Na vseh srednjih šolah bodo morali biti navzoči vsi profesorji že 1. oktobra, ko se bo začelo novo šolsko leto. S tem namenom je ministrstvo za šolstvo že izdalo odredbe glede predložitve prošenj za premestitve, suplence in poverjena mesta. Minister za šolstvo je med drugim tudi določil, da 15. maja zapade rok za ustanovitev novih srednjih šol.

Minister za šolstvo Ferrari-Aggradi je včeraj podpisal, po posvetovanju s sindikalnimi zastopniki, okrožnico, s katero se delno spreminja sestava komisij, ki imajo nalogo, da sodelujejo s šolskimi skrbniki pri raznih operacijah glede dodelitve poverjenih mest in suplenc. Omenjene komisije bodo začele delovati že 26. marca.

VČERAJ PRED KAZENSKIM SODIŠČEM

Zlorabil je ženskino ljubezen in jo koristolovsko zavajal v zmoto

Nadaljnja razprava proti Bernardelliju, obtoženemu zavajanja umsko bolne osebe, prenesena na 18. marec
Včeraj je pričala Lidia Malusà

Pred kazenskim sodiščem (preds. Edel, tož. Borracetti, zapisničarka Mastromauro) se je včeraj pričela sodna razprava proti 43-letnemu Guidu Bernardelliju iz Ul. Bellosguardo 1, ki je bil obtožen, da je zavedel umsko bolno 59-letno Lidijo Fanin por. Malusà iz Drevoreda XX. septembra 97, v zmoto in se tako okoristil z njenim celotnim premoženjem.

Z Bernardellijem, ki je bil vpleten v precej zapleteno zadevo, ki se je odigrala na katastrskem oddelku tehničnega urada v Trstu, se je sodna kronika morala še pred kratkim obširno ubadati.

Skratka gre za moškega polnega manjvrednostnih kompleksov, ki so imeli, sicer v drugačni obliki, tudi svoje mesto v vsej «zadevi Malusà»

Vsa zadeva pa se je pričela, ko sta se meseca oktobra 1964 Bernardelli in Malusajeva srečala po čisto golem naključju — pri nakupu nekega avtomobilskega odbijača. Med moškim, ki je bil samec in žensko, ki je bila vdova, vendar polna denarja, ki ga je v gotovini in v nepremičninah podedovala po pokojnem možu, je kmalu nastalo «iskreno» prijateljstvo, iz prijateljstva samega pa je počasi pričela kliti ljubezen in oba sta bila že na tem, da se kljub precejšnji starostni razliki, poročita.

Pa je «nanesło» — tako pravi obtožnica — da se je Bernardelli pričel malce preveč vneto zanimati za ženskino premoženje. Najprej jo je iz čisto «ljubezenskih» nagibov prepričal, naj mu da polnomočje kot edinemu skrbniku vsega njenega premoženja in upravo nekaterih poslopij, ki jih je ženska imela v Trstu, Rapallu in v Cortini d'Ampezzo. Dotlej je bil namreč njen skrbnik in upravnik poslopij zapisnikar Chiarelli s tržaškega sodišča, ki je najbolj pošteno upravljal vso ženskino premoženje. Potem pa ji je svetoval, naj proda nekatera poslopja, kar je ženska storila, on pa se je okoristil z vsem izkupičkom. Kot zadnji dokaz te «goreče ljubezni» pa jo je stalno terjal in prosjačil za denar, ki ga je potreboval za nakup novega avtomobila, in kot je sam izjavil, za zdravljenje bolne sestre in matere. Torej kar lepa vsota milijončkov, ki pa so tako rekoč šli v nič, saj jo je Bernardelli po dveh letih skupnega življenja, ko je spревidel, da mu kaj malo ostaja, enostavno zapustil in tako je bila ženska prisiljena zateči se k občinski ustanovi za socialno varstvo ECA in prilagoditi svoje nadaljnje življenje v majhni in tesni sobici.

Bernardelli je na včerajšnji razpravi dejal, da je Malusàjevo iskreno ljubil in ji hotel le dobro, nikakor pa je ni hotel zavesti z zmoto. Vsi nasveti v zvezi z upravljanjem njenega premoženja so bili le izraz iskrene privrženosti in ljubezni.

Pričala je tudi Malusàjeva, katere pričevanje, ki pa je izpadlo bolj naivno kot umsko bolno, se je zavleklo čez eno uro. V bistvu je zvalila na moškega kup obtožb in dejala, da mu je v začetku res iskreno verjela, šele potem pa je spoznala, kakšne vrste mož je. Povedala je tudi vso zgodbo o svojem premoženju in nepremičninah, ki jih je bila prisiljena prodati.

Poleg Malusàjeve je pričalo še šest prič ,od skupnih štirinajstih, ki pa, razen zlatarja Serianija, pri katerem je ženska imela nad milijon lir dolga za nakup raznih zlatih primerkov, niso povedale nič izrednega.

Zaradi pozne ure (prvi del razprave, ki se je popoldne nadaljevala skoraj do 20. ure) je predsednik dr. Etel prenesel nadaljnji potek razprave na 18. marec.

Otrokovo jokanje rešilo življenje staršem

Ura je bila okrog dveh in pol po polnoči, ko je triletni Angelo začel jokati. 25-letni Gino Oliva in njegova 23-letna žena Maria Assunta Iacomelli por. Oliva — iz Ulice Vergottini 15 — sta se zbudila in skočila k otroku. Bil je bled in je bruhal. Prepadena sta ugotovila, da je stanovanje nasičeno z ogljikovim monoksidom, ki je uhajal iz peči. Kurili so namreč nepretrgoma s premogom. Odprla sta okna in telefonirala po taksi. S sinčkom sta se nemudoma odpravila v bolnišnico, kjer so pa zadržali vse tri zaradi prvih znakov zastrupitve. Malega Angela so odpeljali v otroško bolnišnico «Burlo Garofalo», kjer bo moral ostati približno en teden. Starše so odvedli na oddelek za oživljanje. Okrevala bosta v 5 dneh.

AGENTI SO JO ISKALI ŽE LETO DNI

Mlada ženska zagrešila v enem letu 12 tatvin

Decembra jo je zasačil lastnik stanovanja, vendar se mu je izmuznila, kar pa ji tokrat ni uspelo

V torek popoldne so agenti letečega oddelka aretirali žensko, ki so ji bili na sledi skoraj eno leto zaradi raznih tatvin.

V torek okrog pol enih je telefonirala na kvesturo Maria Bisiak iz Ulice Ginnastica 52 in prosila, da bi čimprej prišli k njej agenti, ker je v svojem stanovanju našla neznano tatico. Ko so agenti dospeli je povedala, da se je malo prej vrnila domov in ugotovila, da je nekdo razbil ključavnico. Stopila je v stanovanje in opazila v dnevni sobi neznanko, ki je stikala po predalih. Ko se je ta zavedela, da se je vrnila lastnica stanovanja, je hotela zbežati, Bisiakova pa ji je iztrgala torbico iz rok. V njej je našla precej dragocenih predmetov in skoraj 150.000 lir, ki jih je hranila v predalu. Neznanka je skušala dobiti nazaj svojo torbico in oditi, Bisiakovi pa je uspelo, da jo je zadržala pri vratih. Prav tedaj sta prišli po stopnicah dve sostanovalki in priskočili Bisiakovi na pomoč. Neznanko so zaprle v stranišče in obvestile kvesturo.

Ko so agenti neznanko prevzeli in jo vprašali, kako se imenuje, jim je povedala lažno ime in lažne osebne podatke. Kasneje so na kvesturi ugotovili, da ji je ime Marija Brzan por. Glavina, doma iz Boršta pri Kopru in da je 26 let stara. V Trstu je bila samo začasno. Med daljšim zaslišavanjem so izvedeli, da je v zadnjem letu opravila dvanajst tatvin z obtežilnimi okoliščinami in en poskus tatvine.

Običajno je najprej izvedela za navade «žrtev», nato pa obiskala stanovanje v njihovi odsotnosti. Kradla je navadno zlatnino in denar, le v enem primeru, ko ni našla ne enega ne drugega, si je prilastila oblačila. To se je zgodilo 18. novembra v stanovanju, Luciane Batič vd. Iskra. Decembra je Glavinova obiskala stanovanje Alessia Giganteja v Ulici Toti 7. Ko je stikala po predalih, je prišel domov lastnik in le za las ji je uspelo, da se mu je izmuznila. Vrednost zlatnine in denarja, ki si ga je v enem letu nabrala — krasti je namreč začela v februarju 1969 — znaša približno dva milijona lir. Vso zlatnino je zastavila pri Tržaški hranilnici. Pri svojem «delu» si je pomagala z vijakom, ki ji je služil za odpiranje vrat in predalov.

Agenti so včeraj premestili Glavinovo iz pripora v ječo, kjer bo morala ostati na razpolago sodnim oblastem do konca preiskave.

IZJEMNA PRILOŽNOST
ZA LJUBITELJE
LEPE SLOVENSKE KNJIGE

KNJIŽNI TEDEN

OD 2. DO 7. MARCA

POPUSTI 10-50%

Šircelj: Žepni bonton	lir 100
Balzac: Oče Goriot	lir 100
Gregorčič: Mojo srčno kri škropite	lir 100
Trinko: Spisi	lir 100
Žitnik: Rak	lir 100
itd.	

VABIMO ZLASTI ŠOLSKO MLADINO
NA NEOBVEZEN OGLED NAŠIH KNJIG

tržaška knjigarna

TRST - UL. SV. FRANČIŠKA 20 - TELEF 61792

Goriško-beneški dnevnik

OBČINSKI SVET V GORICI

Sinoči zadnja razprava v občinskem organiku

Prihodnji teden pride na vrsto razprava o občinskem proračunu za l. 1970

Sinoči je bila v Gorici druga seja občinskega sveta in šesta po vrsti, na kateri so obravnavali izključno o enem samen argumentu in sicer o organiku občinskih uslužbencev. Že na predzadnji seji, v torek zvečer, so srečno prediskutirali do člena 226 ter prišli tudi na dodatno listino A. Na predlog svetovalca KD Pianija, o katerem se je potem razvila debata, v katero so posegli predstavniki vseh v občinskem svetu zastopanih skupin, so odobrili ustanovitev še enega oddelka v občinski upravi, ki bo nosil št. VI ter bo imel opravka s programacijo in socialno dejavnostjo. V tem oddelku bodo uredili štiri urade: za programacijo, organizacijo in preučevanje, šolstvo ter za turizem, šport in mladino.

Že na predzadnji seji je župan Martina izrazil prepričanje, da bo četrtkova, se pravi sinočnja seja zadnja, na kateri naj bi izglasovali organik za občinske uslužbence, z vsemi spremembami in sprejetimi dodatki. Potem bo prišel prihodnji teden na vrsto občinski proračun za 1970, za katerega je že pripravil odbor tudi upravno in finančno poročilo. Ne smemo namreč pozabiti, da se je župan prejšnji mesec obvezal, da bodo začeli razpravljati o proračunu najkasneje do 10. marca.

Iz ropotarnice povlečen fašistični zakon

Občinski svet v Ronkah je na svoji zadnji seji razpravljal o preganjanju članov PSIUP, ki so jih karabinjerji prijavili na podlagi fašističnega določila iz leta 1939, ker so razdeljevali letake. Tega fašističnega določila nikoli ne uveljavljajo proti nobeni organizaciji.

Svetovalci so ugotovili, da je takšno dejanje škodljivo za svobodno izmenjavo idej in za potrebno propagando, ki se je poslužujejo predvsem politične organizacije. Zahtevali so takojšnjo ukinitev rašističnih določil, ki omejujejo svobodo ter so v nasprotju z jamstvi republiške ustave. Ob koncu izražajo svojo popolno solidarnost z nedolžnimi žrtvami avtoritarne zakonodaje, ki je danes bolj kot kdajkoli poprej v nasprotju z demokratičnimi in samovladnimi težnjami v državi.

Danes seja občinskega sveta v Števerjanu

Kot smo javili v nedeljski številki PD bi morala biti seja občinskega sveta v Števerjanu v torek zvečer. Ker pa je tisti večer v Števerjanu močno snežilo, saj je nametalo kar 30 cm snega in cesta na zgornjem koncu ni bila prevozna, svetovalci niso mogli priti na sejo ter so jo zato odložili na danes, v petek ob 20. uri. Ker je župansko poslopje še vedno v popravilu, se bo tudi ta seja vršila v župnijskem domu, kjer ima občinska uprava svoj začasni sedež. Dnevni red za sejo je isti ter se bodo svetovalci predvidoma največ pomudili pri občinskem proračunu za leto 1970.

ZARADI TOVARNE NSG

Podtajnik Toros bo jutri v Gorici

Razgovarjal se bo s sindikati o dvigu proizvodnje

Včeraj zjutraj so tajništva treh sindikalnih organizacij v Gorici CGIL, CISL in UIL sprejela telefonsko obvestilo iz Rima, da bo prišel jutri, v soboto dopoldne v Gorico podminister za delo Mario Toros. Ob 11. uri bo imel na prefekturi razgovore s pokrajinskimi tajniki treh sindikalnih organizacij in z notranjo komisijo v tovarni Nova San Giorgio v Stražicah s katerimi bo razpravljal o problemu proizvodnje in zaposlitve v tej tovarni, ki je v hudi krizi.

Predstavniki sindikatov upajo, da bodo na tem sestanku, ki mu bodo prisostvovali najvišji vodje Finmeccaniche, odobrili konkretne ukrepe v skladu s sporazumom, ki je bil za to tovarno podpisan na ministrstvu za delo lanskega 28. januarja v Rimu ob priliki zasedbe tovarne v Stražicah od strani delavcev.

Izpred okrajnega sodišča

Goriški okrajni sodnik dr. Laudiso je na zadnjem zasedanju obravnaval le nekaj drobnih zadev.

Med njimi naj omenimo primer Domenica Leggierija, ki je bil vpisan kot lastnik podjetja Cremac v Rimu, Ul. Nomentana 933/A, pa ga policija ni mogla najti in tudi pri razpravi ni bil prisoten.

V obtožnici je navedeno, da mu je prodajni oddelek tekstilne tovarne v Poćgori preko svojega zastopnika v Rimu marca meseca leta 1968 prodal razno blago lastnega izdelka za nekaj nad 180.000 lir, ki pa ga Leggieri ni nikoli plačal. Ko so ga nekaj mesecev pozneje terjali preko svojega rimskega zastopnika, ga niso mogli najti na omenjenem naslovu. Ker pa ni bilo konkretnih dokazov proti njemu, je sodnik obtoženca oprostil zaradi pomanjkanja dokazov. Branila ga je dr. Romana Capussotto.

Prav tako niso mogli najti obtoženega Josipa Ziskoviča, 23 let, ki je po rodu iz Čakovca na Hrvaškem, pa je bival v zadnjem času v begunskem taborišču pri Padričah. Dne 14. maja lani ga je policija ustavila in legitimirala v baru «Verdi» v Ul. Garibaldi v Gorici, kjer je na silo hotel vina, čeprav je bil po mnenju barista že dokaj vinjen.

Sodnik ga je obsodil na 10.000 lir globe in plačilo sodnih stroškov, pogojno in brez vpisa. Branila ga je uradno dr. Romana Capussotto. Državni tožilec odv. Mamolo.

SINDIKALNE VESTI

Protestna stavka v podjetju Ribi zaradi odpusta dveh delavcev

Danes in jutri stavkajo zdravniki po bolnišnicah
Zaključek uspelih stavk v tekstilnih tovarnah

Tri sindikalne organizacije CISL, CGIL in UIL so proglasili za danes, 6. marca 24-urno stavko v vseh oddelkih podjetja Ribi v Gorici. Stavka se je začela o polnoči ter bo trajala danes do 24. ure. Povod zanjo je dal nenaden in neutemeljen odpust dveh delavcev v mehanični delavnici podjetja. Ker so delavci prav sedaj v pogajanjih za obnovo delovne pogodbe, ima omenjeni odpust dveh delavcev videz ustrahovanja od strani vodstva podjetja. Iz tega razloga so tri sindikalne organizacije pozvale vse uslužbence podjetja naj z današnjo stavko pokažejo svojo solidarnost s prizadetima delavcema.

V okviru vsedržavnega stavkovnega gibanja kategorije stavkajo danes in jutri tudi zdravniki po bolnišnicah na Goriškem. Prav tako so določili, da bodo stavkali še 12., 13. in 14. t.m. Vzrok za stavko je zavlačevanje pri pogajanjih oziroma sklenitvi vsedržavne delovne pogodbe za zdravniško osebje po bolnišnicah. Ena izmed spornih točk je akordno delo, ki ga vodstvo bolnišnice hoče ukiniti. Pomožni zdravniki in asistenti so poskrbeli, da bo za časa stavke delovala nujna dežurna služba in prva pomoč.

Danes se bodo zaključile tudi tekstilne stavke na Goriškem, ki so bile na programu ta teden v tekstilnih tovarnah v Podgori, Sovodnjah, Zdravščini in v svilarni Bodmer. Povsod se je delavstvo odzvalo kompaktno pozivu treh sindikalnih organizacij za udeležbo.

Nesreča na delu v ladjedelnici

Na neki ladji, ki je v gradnji v tržiški ladjedelnici, je včeraj padel z višine okrog 7 metrov 32-letni delavec Luigi Bedin iz Starancana. V tržiški bolnišnici so mu ugotovili udarec v trebuh z notranjimi poškodbami ter so ga pridržali za dvajset dni na zdravljenju.

Prijave za nagraditev veteranov dela

Kot smo pred časom že pisali, namerava trgovinska zbornica v Gorici tudi letos odlikovati veterane dela na Goriškem. Gre za nagraditev in odlikovanje delavcev, ki so že 30 let zaposleni pri istem podjetju; v drugi kategoriji so voditelji podjetij, ki delajo že najmanj 35 let pri istem podjetju in od tega vsaj 20 let kot voditelji; v tretji kategoriji pa so lastniki podjetja, ki deluje najmanj 50 let na področju naše pokrajine v industrijski stroki, ali manjše tovarne, ki so vnesle v svojo strukturo važne novosti.

Rok za prijave na navadnem papirju zapade jutri, v soboto, 7. t.m. Za podrobnejša pojasnila se prizadeti lahko obrnejo na sedež Zveze industrijcev v Gorici, Ulica Rismondo 3.

Pozabljena slovenščina

Raznim pevskim zborom je pevsko društvo «Seghizzi» iz Gorice poslalo vabilo s formularji za sodelovanje na letošnjem jesenskem mednarodnem pevskem tekmovanju. Vse lepo in prav, saj se tako tradicija nadaljuje.

Vendarle pa smo v teh vabilih opazili nekaj: pomanjkanje slovenskega in vsakega drugega slovanskega jezika. In vendarle so prav slovenski in zbori drugih slovanskih narodov bili v Gorici deležni največ aplavzov, največ uspehov, večina publike, ki prihaja na koncerte je slovenska. V društvu «Seghizzi» je tudi več Slovencev, Slovenec je celo sam pevovodja.

Zakaj torej pozabljanje na slovenščino? Vabila so tiskana v italijanskem, nemškem in francoskem jeziku. Slovenščine nikjer. Zakaj prihaja do tega?

Danes zvečer z začetkom ob 21. uri bo ponovna seja pokrajinskega sveta v Gorici. Nadaljevali bodo z razpravo o pokrajinskem proračunu za leto 1970, ki so jo začeli na seji preteklo soboto.

Slovensko gledališče v Trstu

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE
V KATOLIŠKEM DOMU V GORICI

Jutri, 7. marca ob 16.30 uri (za šolsko mladino) in ob 20.30 uri

A. T. Linhart

TA VESELI DAN
ali
MATIČEK SE ŽENI

Ena komedija v petih aktih in dveh delih

Prodaja vstopnic eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Katoliškega doma.

Za šolsko mladino iz okolice Gorice bo poskrbljen avtobusni prevoz.
Avtobus št. 1: ob 15.30 iz Doberdoba.
Avtobus št. 2: ob 15.30 iz Jamelj, ob 15.45 iz Palkišča, ob 16. iz Rupe.
Avtobus št. 3: ob 15.30 iz Gabrij, ob 15.45 iz Rubij, ob 16. iz Sovodenj.

ZA PRAZNIK ŽENA
priredi PD Jezero v prosvetni dvorani v Doberdobu jutri, 7. t. m. ob 20.30 uri

DRUŽABNI VEČER

Na sporedu je petje in prosta zabava. Kot gostje bodo prisotni tudi članice in člani PD «Briški grič» iz Števerjana. Vabljeni!

Kino

CORSO. 16.30: «Gli avvoltoi hanno fame», S. Mc Laine in Cl. Eastwood. Ameriški kinemaskope v barvah.
VERDI. 17.00: «Il giovane normale», L. Capolicchio in J. Agrent. Kinemaskope v barvah; mladini izpod 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO. 17.30: «Puro come un angelo, papà mi fece monaco... di Monza», L. Buzzanca in I. Villani. It. kinemaskope v barvah; mladini izpod 18. letom prepovedan.
VITTORIA. «John in Mary», D. Hoffmann in M. Farrow. Angleški barvni film; mladini izpod 14. letom prepovedan.
CENTRALE. 17.00—21.30: «Una vergine da rubare», N. Varlej in A. Demjamenko; ruski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.30: «Quemada». Marlon Brando in R. Salvador. Kinemaskop v barvah.
EXCELSIOR. 16.00: «John in Mary». M. Farrow, Dustin Hoffmann. Barvni film.
PRINCIPE. 16.30: «Assassino per un testimone». A. Cord in B. Eklund. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Zvezda» ameriški barvni film — ob 18 in 20.30.
DESKLE: «Planet opic», ameriški barvni film — ob 20.
ŠEMPAS: prosto.
KANAL: «Vesele počitnice», francoski barvni film — ob 20.
SVOBODA: «Davitelj iz Bostona», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
PRVAČINA: «Čudoviti Dr. Dolitle», ameriški barvni film — ob 20.

DEŽURNI LEKARNI
GORICA

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Toranzo, Verdijev korzo 57, telefon 2879.

TRŽIČ

V Tržiču je danes ves dan in ponoči odprta lekarna dr. Rismondo, Ul. Toti 52, telefon 72701.

O TELEFONSKI SLUŽBI NA GORIŠKEM

Letos bo Gorica avtomatsko povezana z vsemi pokrajinami

Sporazum za teleselekcijo z Novo Gorico - Sedaj imamo brez Gradeža na Goriškem 13.300 naročnikov

Te dni so imeli v Novi Gorici predstavniki telefonske družbe SIP iz Gorice razgovore s tamkajšnjimi predstavniki telefonske službe. Ob tej priliki so se med drugim pogovarjali o možnosti ureditve medkrajevnih avtomatskih telefonskih razgovorov med goriško pokrajino (z izjemo Gradeža) in novogoriškim področjem (z izjemo Ajdovščine in Idrije) preko telesekcije. Na ta način bodo možni neposredni telefonski razgovori koristnikov telefona na obeh obmejnih področjih. Računajo, da bodo priprave za izvedbo tega načrta zaključili v nekaj mesecih ter tako odpravili nepotrebno čakanje in zamudo časa, ki jo predstavlja telefoniranje s posredovanjem telefonske centrale.

Medtem so v teku dela za povečanje telefonske centrale SIP v Gorici, kjer od zadaj dozidavajo še nov trakt poslopja in računajo, da bodo z zidarskimi deli zaključili tja do poletja. Novih prostorov pa letos še ne bodo mogli izkoristiti, ker bodo postavili notranje naprave šele v prihodnjih letih v skladu z razpoložljivimi sredstvi

Zato bomo imeli še nekaj let stisko za nove telefonske številke in na sedežu SIP je več desetin še neresenih prošenj za nove naročnike, zlasti v Gorici in Tržiču. Ob koncu leta 1969 smo imeli na Goriškem (z izjemo Gradeža) 13.300 telefonskih naročnikov; od tega je bilo v Gorici in okoliških občinah okrog 7000, na področju Tržiča 5000, v Gradiški 800 ter 500 v Krminu. Ko bodo opremili tudi novi trakt goriškega sedeža SIP bodo odpadle ovire za nove naročnike, ter se bo njihovo število precej povečalo. Že do meseca oktobra letos računajo, da bodo povezali goriški telefonski sektor preko teleselekcije z vsemi drugimi področji Italije in kot smo že zgoraj omenili, bodo z avtomatiziranjem izpopolnili tudi povezavo z Novo Gorico, ki ima že pet let neposredno telefonsko povezavo z Goriško, ki je prej morala iti preko Ljubljane ali Benetk.

Vsa ta dela in izvajanje načrtov so tudi vzrok ,da do sedaj telefonski naročniki še niso prejeli imenika za leta 1970, ki ga bodo te dni razdeljevali.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 4. in 5. marca se je v goriški občini rodilo 8 otrok in umrlo je 7 ljudi.

ROJSTVA: Antonella Puntin, Paolo Nanut, Anna Stecchina, Norma Palumbo, Piva Massimo, Mario Oblasia, Teresa Valentincic, Francesco Bedina, Fabrizio Carcangiu.

UMRLI: invalid 75-letni Benedetto Bendoricchio; gospodinja 88-letna Maria Namer vd. Bellina; vulkanizer 48-letni Riccardo Foladore; 70-letni Lodovico Gaddi; upokojenka 80-letna Maria Marecich vd. Sepuca; upokojenka 76-letna Angela Malosso vd. Ometto in upokojenec 71-letni Eduardo D'Ippolito.

šport šport šport šport šport šport

1970

SP V UMETNOSTNEM DRSANJU

Amerikanec Wood svetovni prvak

Med posameznicami vodi Avstrijka Schuba

LJUBLJANA, 5. — Na svetovnem prvenstvu v umetnostnem drsanju v Ljubljani je osvojil prvo mesto 22-letni Amerikanec Tim Wood iz Colorado Springsa. Prikazal je res vrhunsko drsanje in je njegov uspeh povsem zaslužen. Svoje odlike je z osvojitvijo srebrne kolajne potrdil tudi mladi Čehoslovak Nepala, medtem ko je s svojim tretjim mestom precej presenetil odlični vzhodnonemški drsalec Zöller.

Končna lestvica:

1. **Wood (ZDA)**
2. **Nepela (ČSSR)**
3. **Zöller (V. Nem.)**
4. **Pera (Fr.)**
5. **Petkevich (ZDA)**
6. **Četveruhin (SZ)**
7. **Volkov (SZ)**
8. **Shelley (ZDA)**
9. **Oundjian (VB)**
10. **Hoffmann (V. Nem.)**

Na sporedu so bili tudi obvezni liki za ženske. Po treh likih vodi, kot je bilo pričakovati, Avstrijka Beatrix Schuba s 535,1 pred Gabrielo Seyfert (V. Nemčija) 524,8, in Madžarko Almassy 505,009. Italijanka Rita Trapanese je na 8. mestu s 467,2 točkami. Tekmovanje v obveznih likih se bo nadaljevalo jutri dopoldne.

Sinoči so v hali Tivoli proglasili prve svetovne naslove. V tekmovanju športnih parov je zmagal sovjetski par Rodina - Uljanov s 418,6, srebrno kolajno si je priboril drugi sovjetski par Smirnova - Šurajkin s 416,5, bronasto pa vzhodnonemški zakonski par Walther s 410,5 točkami. Mladi jugoslovanski par Gavoda - Švajger je zavzel 17. mesto s 313 točkami.

Žirija za plesne pare je pozno ponoči popravila objavljeni vrstni red po treh obveznih likih: na prvem mestu namreč ni sovjetski par, temveč ameriški par Showomeyer - Sladky z 250,0 točkami.

KOLESARSTVO

Jutri bo na sporedu kolesarska dirka Milan - Turin. Med drugimi bo nastopil tudi zmagovalec zadnje dirke po Sardiniji, Belgijec Patrick Sercu.

Totocalcio

Vodstvo Totocalcia je sporočilo, da bo ta nogometna stava potekala v redu tudi to nedeljo, 8. marca. Prvotno je namreč kazalo, da bodo uslužbenci Totocalcia v nedeljo stavkali, a so zdaj to svojo namero preklicali.

ODBOJKA — V MOŠKI D LIGI

V prvem slovenskem derbiju druga zaporedna zmaga Krasa

Ekipa Bora v tej tekmi ni predvajala najboljše igre

Bor — Kras 0:3 (2:15, 14:16, 8:15)

BOR: Malalan, Pertot, Miot, Može, Persinger, Peterlin, Franko in Ušaj.

KRAS: Kobal, Bolčina, Guštin, Milič B., L. in D., Drasič, Budin M. in V., Simoneta.

SODNIKA: Marcon in Bratanich.

V okviru moškega odbojkarskega prvenstva D lige smo bili v nedeljo priča prvemu slovenskemu derbiju med šesterkama Bora in Krasa. Takoj naj povemo, da je zmaga zasluženo pripadla ekipi Krasa, ki se je predstavila z zelo uigrano ekipo; njegova igra je zrela in učinkovita. Borova šesterka pa je nekoliko razočarala. Pričakovali smo predvsem večjo zagrizenost; ekipa je predvajala medlo igro, le tu pa tam je zablestela kaka dobra poteza. Bor ni bil v nedeljo enakovreden nasprotnik Krasu, mogoče pa bi z malo več športne sreče lahko osvojil tudi set.

Poglejmo kratko kroniko tekme: Prvi set praktično nima zgodovine. Kras je od začetka pa do konca diktiral svoj tempo in še preden so se mogli borovci zbrati in preudarneje poseči v bitko za točke, je bilo seta konec. Boru je uspelo osvojiti le 2 točki.

Najlepši in najbolj dramatičen je bil drugi set. Borovi fantje so se vrgli z vso vnemo v borbo, da bi nadoknadili, kar je bilo do tedaj zamujeno. Krasova šesterka pa seveda ni stala križem rok, ampak jim je vračala milo za drago. Nenadoma pa se je v belordečih vrstah nekaj zataknilo. Borovci so krepko povedli in vodili kar s 13:8. Vse je kazalo, da jim bo uspelo osvojiti set, toda tudi v njihovih vrstah se je nekaj zataknilo. Vnela se je prava bitka za vsako žogo. Lepe in bliskovite poteze so si sledile na eni in na drugi strani mreže. Krasu je uspelo stanje izenačiti pri 14:14, po dveh banalnih napakah borovcev, pa so belordeči osvojili tudi set.

Tretji set se je začel z očitno premočjo Krasa. Njegovi igralci so se sprostili in so predvajali ostro ter učinkovito in obenem dopadljivo igro. Vodili so že z 8:1, nekoliko so popustili, kar so borovci izkoristili in stanje izenačili. To pa je bilo tudi vse, kajti Kras je zopet vzel vajeti igre v svoje roke in tudi tretji set zaključil brez večjih težav v svojo korist (15:8).

Kras je tako osvojil že drugo zaporedno zmago, medtem ko so borovci morali že vdrugič okusiti grenkobo poraza. Krasovi šesterki želimo, da bi po tej zmagoviti poti nadaljevala vse do napredovanja v višjo C ligo, borovcem pa, da bi čimprej prišli do svoje prve zmage.

I.

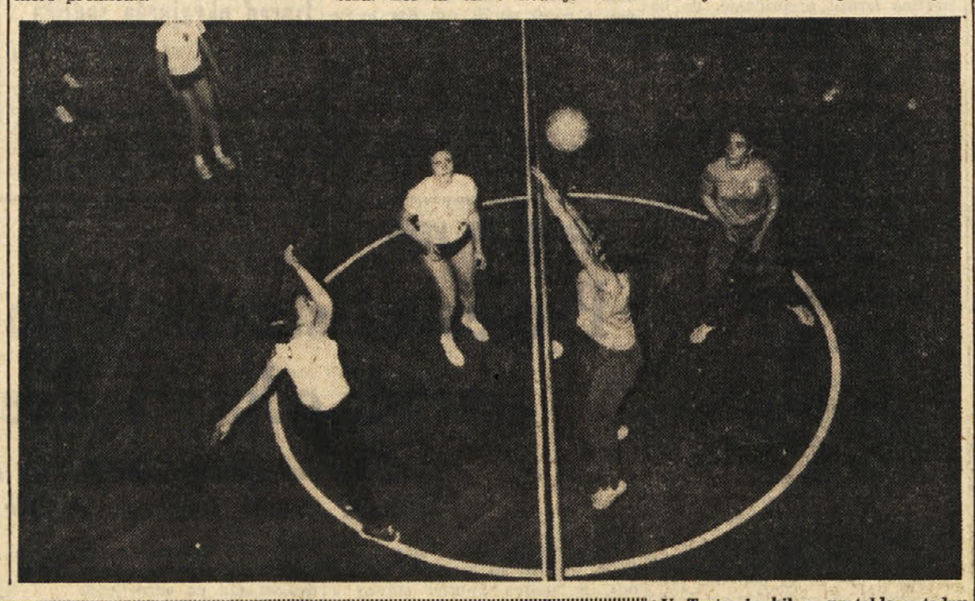

Sonja Jazbec je še naraščajnica, a sodi že danes med obetajoče smučarke

KOŠARKA

Poraz borovcev proti Istranom

V prijateljski košarkarski tekmi na Općinah je sinoči jugoslovanska peterka Istragradjevno iz Pulja premagala Bor z 80:64 (39:28).

* * *

Danes, v petek, bo ob 16. uri v telovadnici Monte Cengia v Trstu srečanje v minibasketu med Borom in Montuzzo, veljavno za «Veliko trofejo Coca Cola». Borovci naj se zbero na Trgu Oberdan ob 15.15.

* * *

V prvi jugoslovanski košarkarski ligi je ljubljanska Olimpija premagala Borca s 119:74.

KOŠARKA — NARAŠČAJNIŠKO PRVENSTVO

Polet in Bor zmagala v zadnji tekmi prvenstva

POLET — MONTUZZA 37:26 (23:10)

POLET: Adrijan Sosič (k) 15, Edi Daneu 8, Jani Sosič 4, Miloš Jugovič 6, Darko Rauber, Borut Deško 2, Robi Gantar, Edi Kraus 2, Boris Košuta. Prosti meti: 1:4.

MONTUZZA: Vidoni 8, Bassi 2, Ursich 3, Cravera, Declich, Pretto 2, Claut 11. Kazenski meti: 2:8.

Polet je končno osvojil pomembno zmago proti Montuzzi, s katero je v prvi tekmi izgubil z 32:23. Predvsem v prvem polčasu so mladi «oranžni» pokazali res dopadljivo igro: odlično so krili v obrambi, kjer se končno začenja uveljavljati center Jugovič, smotrno so podajali žogo v napadu, metali so ko je bilo treba, in so bili stalno prisotni z Janijem Sosičem in Edijem Danevom pri odbitih žogah. Rekli bi celo, da bi z nekoliko več športne sreče lahko nasuli v nasprotnikov koš cel «plaz» žog, če bi le realizirali polovico priložnosti, ki so se ponudile prav v neposredni bližini koša. Na žalost se je položaj v drugem polčasu močno spremenil. Montuzza je prešla v pressing in naša ekipa se je znašla v težavah: vsi igralci so nekako «izgubili glavo» in so dosegali koše le z osebnimi akcijami; tudi z metom ni šlo tako dobro kot v prvem polčasu: k sreči pa je bil naskok po prvem polčasu velik in tako se je vse dobro izteklo.

V prvem polčasu so vsi igralci zaigrali zelo dobro in jih je treba vse pohvaliti; v drugem delu tekme pa se zaradi splošne zmede ni nihče izkazal, tudi Adrijan Sosič ne, ki je kljub petnajstim doseženim točkam zagrešil precej (zanj neobičajnih) napak in je delal precej zmede na igrišču.

Polet je s to zmago končal prvenstvo na 7. mestu s sedmimi zmagami in enajstimi porazi: na končni lestvici ima torej 14 točk. Če upoštevamo, da je to prvo prvenstvo Opencev, je njihova končna uvrstitev povsem zadovoljiva. Sicer pa se bomo k temu še povrnili.

S. T.

V naraščajniškem prvenstvu so se morali naši nogometaši v dosedanjih tekmah pretežno le braniti. Tako je bilo tudi med nastopom Brega proti Triestini

Bor — Servolana «B» 35:32 (18:23)

BOR: Barazutti, Kapič 10, Francia 10, Vukotič 5, Nadlišek 10, Kosmina, Koren, Milič.

SERVOLANA «B»: Korošec, Comici, Turello, Sanco, Guida, Bellemo, Carlin, Pisani, Santini.

SODNIKA: Fegax in Bozzetto obe iz Trsta).

V zadnjem kolu prvenstva so končno tudi naraščajniki Bora dosegli svojo prvo zmago na igrišču. Tekma je bila precej živahna in zanimiva zaradi gostih prevratov v štetju točk.

Naši so začeli s sledečo postavo: Kapič, Nadlišek, Francia, Barazutti in Vukotič. V obrambi so uvedli cono 3-2 z Nadliškom in s Franclo pod košem. Ta igralca sta res vredna pohvale, saj sta se polastila vseh odbitih žog v obrambi in precej tudi v napadu. Čeprav so borovci dobro igrali, so imeli Škedenjci ob počitku 5 točk prednosti.

V osmi minuti drugega polčasa je bil rezultat 30.22 v prid Servolane. To je bil največji zaostanek Bora. Tedaj je trener ukazal Kapiču, Barazzuttiju in Vukotiču naj igrajo bolj agresivno. To je popolnoma zmedlo nasprotnika, ki so od tedaj dalje zadeli samo en koš. Zmeda nasprotnikov je nudila borovcem tudi več priložnosti za protinapad, katere so tudi odlično izkoristili.

Uspeh Bora sloni predvsem na premišljeni igri: naši ne razpolagajo z nobenim odličnim strelcem od daleč, torej so igrali predvsem s prodori in protinapadi. Uspešni so bili tudi v prostih metih: 7:14. Izredno točnost je pokazal Francia, ki je zadel šestkrat koš v osmih strelih, ki jih je imel na razpolago.

V vrstah Servolane sta se najbolje odrezala Korošec, ki je dal 14 točk in trenerjev sin Comici.

Sodnika sta površno sodila, čeprav nista oškodovala nobene ekipe.

— LIV —

SINOČI V KULTURNEM DOMU V TRSTU

Zelo uspelo nagrajevanje najboljših tekmovalcev 4. ZŠI

V mali dvorani Kulturnega doma v Trstu so opravili sinoči nagrajevanje udeležencev letošnjih 4. zimskih športnih iger zamejskih Slovencev in udeležencev tekmovanja na Pesku. V dvorani se je zbralo izredno veliko število otrok, staršev in mladine, saj je bil prostor do kraja napolnjen.

Najprej je spregovorila dr. Sonja Mašera predsednica SPDT ki je organizirala to pomembno manifestacijo in je v svojem govoru omenila velik razmah te prireditve, ki je postala eden najbolj vidnih športnih dogodkov Slovencev v zamejstvu sploh. Dotaknila se je tudi težav, s katerimi so se zaradi izredno številne udeležbe, morali pomeriti organizatorji in je svoj govor sklenila z zagotovilom, da bo ta manifestacija v bodočnosti gotovo zabeležila še večji razmah in uspeh, kot letos.

Sledilo je nagrajevanje najboljših tekmovalcev, katere so prisotni nagradili tudi z obilnim aplavzom. Prisrčna je bila zlasti zamisel organizatorjev, da so najmlajše udeležence obdarovali tudi s sladkorčki. Kot najboljša posameznika sta bila nagrajena N. Košutova in M. Dolhar, pri društvih pa SAK Jadran (člani) in Prosek-Kontovel (naraščajniki).

Za zaključek je društvo pripravilo še krajšo filmsko predstavo, v kateri so odigrali večino «glavnih» vlog prav najmlajši udeleženci tega večera. Na platnu so lahko videli same sebe, ko so posečali smučarski tečaj v Trbižu. Film (delo Selme Micheluzzijeve) je na prijeten način prikazal težave in uspehe mladih začetnikov na smučeh in je seveda najbolj navdušil mlade «zvezdnike» in «zvezdnice» same.

Ob zaključku moramo reči, da nas je ob gledanju filma in ob pogledu na polno dvorano navdalo zadovoljstvo. Predvsem, zato, ker je SPDT kljub velikim naporom z izredno požrtvovalnim delom uspelo zbrati toliko naše mladine ter jo usmeriti v tisti šport, ki sodi med najprimernejše za mladega človeka. Poleg tega pa tudi zato, ker je s svojim delovanjem lahko mnogim našim društvom pokazalo vzgled, katero pot je treba ubrati in da je mogoče tudi s skromnimi sredstvi doseči velike uspehe. In to celo na področju najmlajših, ki nikakor ne sodi med najlažja. Zato pa lahko vodstvu SPDT izrečemo lahko res le priznanje in pohvalo ter mu obenem želimo, da bi še nadalje hodil po tako uspešni in obetajoči poti.

HOKEJ NA LEDU

NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Jugoslavija četrta

BUKAREŠTA, 5. — Jugoslovanska hokejska reprezentanca je v zadnji tekmi na svetovnem prvenstvu v Bukarešti zasluženo premagala izvrstne Japonce z 8:2 (2:1, 2:0, 0:1) in zavzela 4. mesto v tej skupini za ZDA, Zahodno Nemčijo in Norveško. Trener jugoslovanske reprezentance Ciril Klinar, je izjavil, da je z rezultatom zelo zadovoljen, da je 4. mesto izreden uspeh, čeprav bi lahko Jugoslavija z malo več sreče zavzela tudi tretje mesto.

Še dva današnja izida: Z. Nemčija — Norveška 3:0, Romunija — Bolgarija 6:2.

Končna lestvica:

1. ZDA 14 točk
2. Z. Nemčija 12
3. Norveška 8
4. Jugoslavija in Japonska 7
6. Švica in Romunija 4
8. Bolgarija 0 točk.

V Trstu je bil v preteklem tednu v telovadnici v Ul. della Valle, slovenski odbojkarski derbi ženske B lige. Pomerili sta se šesterki Bora in Sokola. V tehnično precej slabem srečanju so zmagale borovke s 3:1. Borovke so v tej tekmi nastopile preveč utrujene, saj so imele med tednom izredno naporne treninge

NAMIZNI TENIS

Mesto trenerja namiznoteniškega odseka ŠD Sokol je pred kratkim prevzel Edi Bole, ki bo vodil priprave nabrežinskih igralcev za bližnje državno prvenstvo in za prihodnjo sezono.

V ŽENSKI ODBOJKARSKI C LIGI

Borovke brez treninga na igrišče proti FARI

«Plave» so podlegle nasprotnicam zaradi pomanjkanja skupne igre

BOR B — FARI 1:3
(15:5, 3:15, 12:15, 14:16)

Bor B: Bolčina, Bole, Kalan, Švagelj, Švab, Pahor, Čandek, Kodrič.

FARI: Fonda, Zornada, Orecchia, Braumayer, Bisiacchi, Nemelli, Sodoch, Rosolini.

Ta teden se je začelo žensko odbojkarsko prvenstvo C lige, v katerem nastopa tudi druga ekipa športnega združenja Bor. Borovke so svojo prvo tekmo igrale z ekipo FARI in so bile premagane. Vendar kljub porazu niso igrale slabo in je izgubljena tekma vsaj delno opravičljiva: dekleta niso imela do sedaj nobenega skupnega treninga. Od osmih igralk so namreč le tri trenirale s prvo ekipo, ostale so pa povsem netrenirane in so se s soigralkami videle na igrišču prvič po lanskem prvenstvu. Zato je povsem razumljivo, da se «plave» niso znašle med seboj. Med tekmo so od časa do časa izstopale posamezne igralke, skupne igre pa je bilo bolj malo.

Prvi set se je za slovensko ekipo dobro začel. Bil pa je to tudi edini set, v katerem so borovke igrale povsem mirno in so stalno skušale graditi igro. Dober je bil napad, v obrambi se je pa odlikovala Švageljeva, ki je dobro krila igrišče.

O poteku drugega seta dovolj jasno priča rezultat. Borovke niso naredile niti zavrtljaja na igrišču in niza je bilo konec.

Bolj izenačen je bil tretji set, ko so se dekleta obeh ekip borila za točke. V slovenski ekipi se je ob mreži izkazala Švabova, ki je zelo učinkovito tolkla. Bor je stalno rahlo vodil, a FARI ga je pri stanju 11:11 dohitel, povedel in zmagoval.

Tudi v zadnjem setu je bilo stanje precej izenačeno in «plave» bi ga lahko osvojile, če bi le zaigrale nekoliko mirneje. Vse preveč so se zaletavale po polju in pustile tako veliko «luknjo», kamor so nasprotnice usmerjale svoje žoge. Borovke so vodile že s 14:13, ko se je tolčena žoga ustavila izven nasprotnikovega igrišča. FARI je tako dobil servis, najprej izenačil, nato pa osvojil set.

Prihodnjo nedeljo čaka borovke v Gorici težko srečanje z drugo ekipo AGI. Upajmo, da bodo imela dekleta možnost trenirati, da si bodo na igrišču soigralke in ne tujke.

INKA

V NARAŠČAJNIŠKI NOGOMETNI LIGI

Primorje - Triestina 0:5 (0:3)

PRIMORJE: Kemperle, Milič, Husu S., Verša, Starc, Segina, Škerk, Štrekelj, Husu G., Verginella, Lo Casto.

Primorje je podleglo izkušenemu moštvu Triestine z izidom 5:0. Čeprav ne smemo reči, da ni Triestina popolnoma zasluženo zmagala, pa lahko rečemo, da rezultat srečanja gotovo ne odraža realne slike tekme. Primorje je dobro začelo in takoj je bilo videti napredek v primerjavi s prejšnjo nedeljo. Mladi Prosečani pa so imeli smolo, ker so tokrat morali na igrišče v okrnjeni postavi. Odsotni so namreč bili vratar Ferfolja in dva branilca, Štoka in Budin. Trener je zato moral popolnoma preurediti moštvo. Pri tem pa je zakrivil to napako, da je poveril napačno vlogo Miliču. Puščal je preveč prostosti spretnemu napadalcu Triestine, ki je v prvem polčasu dosegel dva gola od treh. V drugem delu pa je trener pomaknil na to mesto Vasilija Starca, ki je prvič nastopil za Primorje. Starc je nadvse zadovoljil in je potrdil, da mu ta vloga popolnoma leži. Primorje tako zaigralo bolje predvsem v obrambi in na sredini igrišča. Nekaj je sicer šepalo zaradi negotovosti vratarja Kemperla, ki v nekaterih posegih ni bil preveč gotov. Sicer pa je bil to njegov prvi nastop in je zato njegova negotovost popolnoma razumljiva. V obrambi je bil Verša zopet med najboljšimi. Tudi Verginella in Segina sta na sredini igrišča dobro zaigrala. Nista pa našla v Streklju prave pomoči zaradi slabe kondicije slednjega. V napadu je zablestel Husu G., ki se od nedelje do nedelje izboljšuje, čeprav smo prepričani, da mu bolj pripada vloga veznega igralca kot pa napadalca.

O nasprotniku lahko rečemo, da je solidno moštvo, ki ima nekaj nadarjenih igralcev. Njihova zmaga je zato popolnoma zaslužena. Mladi primorjaši pa so pokazali že lep napredek, nadaljevati bo le treba z rednimi treningi in dobro voljo.

B. R.

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NAROD A

Prežihov Voranc

DOBERDOB

72.

Lebring

Medtem se je Grum vračal proti svojemu ležišču; poznalo se mu je, da je razburjen in da se v njem borita dve sili, ena, ki hoče biti človeška, pametna in se upira ukazujočemu nagonu želodca, druga pa je bil sam ta nagon, ki je prihajal nekje iz osrčja njegove biti. Naval nagona je bil tako silovit, da se mu je skoraj nevarno zameglilo pred očmi.

Kakor bi gledal skozi dremavico, je videl, da sedijo Fajdiga, Davtovič, Barfuss in Turina drug poleg drugega, podobni jastrebom, ki so pravkar namesto pričakovane obilne kokoši požrli suhega vrabca. Njih oči so bile osuple, njih obrazi boletno presenečeni. Mogoče sta pretekli dve minuti, odkar jih je bil zapustil, a njih dlesna so se že ustavila; Fajdiga je upri vanj svoje oči, ga nekaj hipov brezizrazno gledal, potem pa zaklel z zategnjenim glasom:

«O, ti hudič, ti...!»

Grum se je tedaj brez pomisleka spustil na kolena, se dotipal kruha in ga začel tlačiti v grtanec Preden je potekla minuta, je kos izginil, Grumu pa je ostal v ustih le pekoč, razdražljiv okus. Tudi on je občepel na deskah. Zadnji se jim je pridružil še Kalivoda.

S tem je bilo končano tudi drugo poglavje «težke ure». In tej je sledilo «čakanje». Opoldne bo «bodeča žica», smrdljiva zelenjava iz kdovekakšnega posušenega, nikomur znanega plevela, zvečer črna čorba, kava imenovana, jutri zjutraj spet taka čorba, dokler ne napoči čez štiriindvajset ur nova «težka ura»...

Po malem je baraka spet začela oživljati. Iznenadenje želodcev je minevalo, bolečine dlesen so ponehavale in staro, vsakdanje življenje se je naselilo po prostorih.

Šesterica je še vedno na pogradu in čakala, ne vede kaj. Dnevi so počasi minevali, teden dni v Lebringu je bil podoben mesecu na fronti in mesec najmanj letu dni zunaj za visokim plotom iz bodoče žice, ki je obdajal taborišče. Sem in tja je komanda barake potrebovala kako delovno kolono, bodisi za kuhinjo, kjer je lupila krompir ali žagala drva, bodisi za kaka druga dela. Razen tega so vsi nestrpno čakali zdravniških pregledov, dodelitev k drugim oddelkom, sprememb in sprememb...

Kalivoda ni mogel dolgo molčati. V njegovem grlu je kmalu pričelo nekaj grgrati, hkrati pa so se mu oči zasvetile v strastnem ognju. To je bilo znamenje, da hoče govoriti. Navzlic pohabljenosti je imel Kalivoda čuden nagon, da bi govoril, neprestano govoril. Ta nagon je podkrepil še zdravnik, ki mu je priporočal, naj kolikor mogoče goni in vežba jezik, da si bo s tem izboljšal gibčnost govorilnih organov. Nekaj časa je mlel kakor pes, ki bi rad povrgel prehitro požrto kost, potem je izdavil, kar mu je bilo na jeziku:

«Zdravnik mi je rekel, da bom jutri ali pojutrišnjem prišel v barake za rekonvalescente. Tam je mnogo bolje kakor tukaj.»

Tovariši so ga komaj razumeli. Kalivoda je v svojem hrepenenju, da bi se rešil zbiralnega oddelka, res verjel, da je povsod bolje kakor tu. To je ponavljal že ves mesec. Tovariši so ga pomilovalno gledali in molčali. To pa je Kalivodo spravilo iz ravnotežja, misleč, da se tovariši pretvarjajo zaradi njegove pohabljenosti. Vstal je in jih demonstrativno pustil same.

«Zakaj pa tega siromaka ne pošljejo domov?» je vprašal Davtovič, ki se še ni utegnil seznaniti z režimom, ki je vladal v taborišču.

«Ha, ha, ha — domov!» so se zasmejali drugi, «nazaj h kadru ga bodo poslali, pa ne domov...»

«Saj je vendar invalid!» je poudaril Davtovič.

«Invalid? Seveda je, toda za klavnico je še vedno dober!» mu je odvrnil Fajdiga.

Kmalu nato je pristopical k njim mali, suhljati Namerst. Nosil je barve 17. pešpolka in je v baraki veljal za čudaka oziroma za človeka, ki ni pri pravi pameti. Nekateri so pa trdili, da se je nalašč pretvarjal, da bi se bolje odrezal pri generalnem zdravniškem pregledu. Obstal je pred njimi, jih svetlo pogledal, potem pa dejal s skrivnostnim glasom:

«Jaz imam še kruha, kruha...»

Po teh besedah se je glasno zahihital, še malo postal, kakor bi čakal odgovora, in ker ga ni dobil, jih je ošinil z izzivalnim pogledom ter zginil dalje po baraki.

Vsi so molčali. Ta Namerst je redno vsako jutro po «težki uri» hodil po baraki in zaustavljal skupine ter posameznike, ponavljajoč svoj: «Jaz imam pa še kruha, hi, hi, hi...»

«Kaj napravi vojska iz človeka!» je čez nekaj časa povzel Fajdiga. «S tem Namerstom sva skupaj prišla k regimentu. Bil je normalen človek in radi smo ga imeli. Na fronti pa je poleg njega prasnila granata in od tistih dob ni nič več z njim. Meni ga je žal, kakor bi bil moj brat.»

«Počakaj! Takih, kakor je on, boš imel, kolikor boš hotel.» Grumov glas je bil skoraj žalosten. «Danes, jutri lahko postanem tak jaz, ti, Turina, Barfuss...»

Nato so se spet vsi pogreznili v molk, kakor bi čakali, da se bo kaj zgodilo. Toda minil je ves dopoldan brez kakega dogodka. Šele proti kosilu je prišla pošta. Pol barake se je zgrnilo tja, kjer je imel komandant barake svojo «pisarno», namreč posteljo s slamnjačo v kotu in mizo poleg nje. Le malokdo je pričakoval kako pismo, vse druge je gnala le strast radovednosti, da bi slišali vsaj imena tistih, ki so bili že povezani z zunanjim svetom.

«Fajdiga Franc, pismo in denarna nakaznica!» je zavpil Zugast.

«Hier!» se je oglasil Fajdiga. Komaj je prišel v Lebring, je takoj pisal domov in jih prosil, naj mu pošljejo kak krajcar. Osem dni in glej, vse je tu!

«Kalivoda Konrad! Pismo!» je malo pozneje zaklical Zugast.

«Hier!» se je hotel zadreti Kalivoda, toda preden je utegnil spraviti iz sebe glas, je Zugast bral že nova imena.

«Barfuss Ignac!» se je razlegalo iz kota. «Pismo!»

To je bila vsa pošta. Množica se je počasi razhajala in tisti, ki so bili klicani, so naposled lahko pristopili.

Fajdiga je dobil pismo in deset kron. V pismu so pisali, kako jih veseli, da je po tako dolgem času frontne nevarnosti srečno prišel nazaj. Zdaj lahko upa, da mu ne bo več treba na fronto, ker bo kmalu konec vojne. Vsi da govorijo tako. Pobirajo se podpisi za Jugoslavijo in podpisalo se je vse, kar leze in gre. Ljudstvo postaja vedno bolj enih in istih misli. Drugače tudi ne gre. Draginja je, glad, pomanjkanje... Tudi doma je težko. Najlažje se dobi kaj malega pri vojakih, ki jih je, hvala bogu, vedno polna domača vas. Kadar bodo mogli, mu bodo spet kaj poslali, samo piše naj, kadar koli more. Potem pozdrave od vseh.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROČNINA: mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2 700 lir, polletna 5 200 lir, celoletna 9 600 lir, letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 60 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev) letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADT DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-3-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150 finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir - Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst